

INGHAM Early Learning Calendar

SIDA LOO ISTICMAALO KALANDARKANI

Barashada waxay ka bilaabataa dhalashada! Waa muhiin in qoysaska dareemaan I la taageeraayo ogaadaanna sida ay ugu dhiirigelin karaan ilmahooda inta ay ku jiraan caruurnimada hore. Kalandarkaan waxaa loo sameeyay si uu kuu siiyo xoogaa macluumaad ah iyo hagid sida aad u caawin karto barashada iyo u diyaargarowga guusha xannaanadda caruurta.

Kalandarkaani wuxuu ka kooban yahay noocyo macluumaad oo la xiriira u diyaarinta caruurta guusha xannaanadda caruurta, waxa ay caruurta ku baranaayaan xannaanadda caruurta iyo arrimo baashaal ah ee aad isla sameyn kartaan si wadajir ah laga bilaabo dhalashada si loo horumariyo loona taageero xirfadaha caruurta!

- Waxqabadyadda maalinlaha ah waa lagu dabaqi karaa da'da ilmahaaga, xiiso ama heer xirfad.
- Kalandarkaani waxaa loo naqshadeeyay in loo isticmaalo sannad kasta. Sanduuqyada maran waa lagu dhaafi karaa bannaanid, si loo isticmaalo saxidda waxqabadyadda la kaamilay, ama lagu qoro taariikhaha.
- Bil kasta waxay dulmareysaa illaha deegaan ee qoyskaaga laga yaabo inuu isticmaalo ama booqdo.
- **Guulaha Horumarineed** iyo fikradaha ee **Barashada Socota** waxaa laga heli karaa kalandarka duhiisa.

Caruurta waxay bartaan xirfado dhawr ah oo kala duwan goobaha soo socda taasoo iyaga ka caawini doonta u diyaargarowga ku guuleysiga xannaanadda caruurta. Maalin kastoo usbuuca waxay diiradda saareysaa goob ka duwan.

Axad: Horumarinta Luqadda

Waxqabadyadda waxay kacaawin doonaan ilmahaaga sameynta xirfadahaani:

- Ka jawaabidda su'aalo ku saabsan sheeko ee aad si wada jir ah u aqriseen.
- Qaado labo ama tookooyin ka badan hadalka.
- Isticmaalka eryada laga bartay sheekada, waayoaragnimada iyo hadalka.
- Fahmaan dadka intiisa badan.
- Isticmaalka, aniga, isaga, iyada, asaga, iyada, wixiisa iyo waxeeda si sax ah.

Talaado: Horumarinta Xisaabeedka

Waxqabadyadda waxay kacaawindoonaan ilmahaaga sameynta xirfadahaani:

- Af ku tirinta illaa 20.
- Rasmi u tirina 10 shey si ax ah.
- Cadeynta nambarada 1-20.
- Cadeynta qaababka aasaasiga (afar-gees, goobo, seddex-gees, iwm.).
- Abuurista naqshad labo qeyb ah (cagaar, cad, cagaar, cad).
- Habeynta ashyaada wax ay isaga midka yihiin (midab, cabir, qaab, iwm.).

Khamiis: Horumarinta Arrimaha Bulshada

Waxqabadyadda waxay kacaawin doonaan ilmahaaga sameynta xirfadahaani:

- Aaminidda dadka kale ee waaweyn iyo caruurta.
- La ciyaaridda, aan aheyn kan ku xiga, caruurta kale.
- Barashada iyo ka qeybqaadashada kooxeed.

Sabti: Wajahaada Barashada

Waxqabadyadda waxay kacaawindoonaan ilmahaaga sameynta xirfadahaani:

- Muujinta damac dheerida ogaansho iyo dhiiriglinta barashada waxyaabaha cusub.
- Ku qaadashada 10-15 daqiiqo ka shaqeynta hawl xiiso leh.
- Diirad saaridda iyo u dhug lahaanta wwaxqabadka 10-15 daqiiqo.
- Xususnaanta iyo isku xirka waayo-aragnimo bayadda (dukaanka qudaarta, maktabada).
- Raacistajihoooyinka labo-tallaabo iyo xususnaanta marinno sahlan.
- Ku adkeysiga iyo xalinta dhibaatooyinka sahlan.

Isniin: Horumarinta Aqris qoris la'aanta

Waxqabadyadda waxay kacaawin doonaan ilmahaaga sameynta xirfadahaani:

- Ku ciyaarista dhawaaqyada ereyada (hooriska, bilowga cododka).
- Cadeynta xarfaha 18 kor u taagan iyo 15 hoos u jiidan iyo cododka ay sameynayaan.
- Aqoonsiga magacyadooda magaca qoran.
- Fiirinta buugga horka iyo gadaasha iyo rogidda boggaga midba markiisa.
- Qorista bilowga magacooda leh xarf weyn kuna dhamaanaya xarfaha yaryar.

Arbaco: Horumarinta Jir ahaaneed

Waxqabadyadda waxay kacaawin doonaan ilmahaaga sameynta xirfadahaani:

- Ku boodista labo lugood.
- Illaalintabannaan shaqsiyeedkiisa.
- Isticmaalka ku qabashada seddex leyda (suulka iyo labo farood) qorista ama sawiridda xaraf, tiro ama qaab.
- Isticmaalka manqasta ilmaha.

Jimco: Horumarinta Dareemeedka

Waxqabadyadda waxay kacaawindoonaan ilmahaaga sameynta xirfadahaani:

- Kala sraaridda daryeelsiinta aasaasiga ee kordhinta waqti muddo ah.
- Daryeelida baahidooda qaaska ah (tusaale. Iska tiridda musqusha kadib, gacano dhaqista).
- Xakamayntamuujinta dareenkooda.

CIYAARI WAA BARASHO

Ciyaaro waa hawsha caruurta. Waxay keeneysaa faraxsanaan, sii deyneysaa tamar, caruurtana siineysaa qaab ay isku muujiyaan. Ciyaari xittaa dhiirigelineysaa hal abuurista, maleynta, kalsooni-shaqsiyeedka iyo xalinta dhibaato. Sinaba ha u istaajin isla ciyaaridda wada jirka ah!

- **DHALLAANKA:** raadinta iyo ciyaarta ashyaa'da afkooda la gelinaayo iyo dhul ku garaacista iyaga. Ka taxadir mergashada halista ah. Sheyadda gudbi karo tubada waraqaha musqusha way noqon karaan halis mergasho dhallaanka.
- **DHALLAANKA:** ku daydaan ficilladda iyo dabciyadda kuwa kale. Waxay baranaayaan fahamka iyo is kaalmeynta ciyaarta dhankeeda.
- **DUGSIGA KA HOR:** leeyihiin foojignaan fideysa iyo awood u lahaanta diirad saaridda. Sii waqti ku filan caruurta si ay ula qabsadaan waxqabadyadda ciyaar oo ay ka helaan.

JANAAYO

ILLAHA DEEGAANKA: Ciyaar iyo Barasho Kooxyo sii waxqabadyo qoysaska ku ciyaaraan kuna baaraan barbar socda caruurtooda da'doodu tahay afar jir iyo ka yar. Kooxaha waxaa lagu siinayaa meelo kala duwan ee adeega goobaha Ingham. Booqo www.inghamgreatstart.org qorshaha hadda ee Koox Barasho ciyaar.

AXAD	ISNIIN	TALAADO	ARBACO	KHAMIIS	JIMCO	SABTI
Heeska higaadda ku hees.	A waa xarafka ee maanta. Korsaar/ sawir " A " si wada jir ah. Raadi " A'yada " ama ashyada kuwaasoo ka bilaabanaaya /a/ u dhawaaqmaaya sida <i>tufaax</i> .	Qaabka maanta waa seddex-gees . Fiiri imisaa seddex-geesoodle ayaad heli kartaa.	Dheel,dheel,dheel! Shid miyuusik lanna dheel ilmahaaga.	Qof u lahaaw naxariis dheeri ah maanta.	Ku dhiiri geli ilmahaaga inay isu adeegaan nafsad ahaantooda muddada waqtiga cuntada.	Dhis nin baraf.
La qaado ilmahaaga waxyaabaha ku saabsan maraqa ilmahaaga uu ka helo.	B waa xarafka maanta. Korsaar/ sawir " B " si waad jir ah. Raadi " B'yada " ama ashyada ka bilowda /b/ u dhawaaqmaaya sida <i>kubad</i> .	Midabka maanta waa buluug . Fiiri imisaa buluug ashyada ee aad heli karto maanta.	Dibada u bax sameyna malagyo baraf si wad jir ah.	Booqo qeybta caruurta ee maktabaddaada deegaanka. Buugaaga ka soo qaado ama in yar joog aqrina. Booqo barta-shabakda maktabadaada www.cadl.org ama www.epl.org .	Sawir weji faraxsan kana hadal waxyaabaha adiga kaa farxiyay.	Ka jar warqad calaamadaha barafka kuna sharax iyaga si wada jir ah.
Barro ereyo cusub si wada jir ah kuna celceli adigoo isticmaalaaya iyaga.	Aqri buug la yaqaano si wada jir ah. Kadib u ogolow ilmahaaga dib kuu "aqriyo" sheekada adiga.	Maanta waxay dhammaan ku saabsan tahay tiradda 1 . Fiir intee " 1aad " ee aad heli kartaa inta aad ku jirto maalinta.	Dibada u baxa islana badiileeya si wada jir ah.	La Qorshee taariikh ciyaareed ina-adeer, deris ama saaxib.	Ku dhiiri geli ilmahaaga inay is nadiifiyaan kadib waqtiga cuntada.	Guriga dhixdiisa, jil sheekada <i>Goldilocks</i> iyo <i>Seddex Oorso</i> xaywaano cufan.
U hees heeska aad ugu jeceshahay ilmahaaga. Weydii ilmahaaga waa maxay heesta ay ugu jecelyihiin.	C waa xarafka maanta. Korsaar/ sawir " C " si wada jir ah. Raadi " C'yada " ama sheyada ka bilowda /c/ u dhawaaqmaaya sida <i>bisada</i> .	Tiri imisaa qudaar ee aad cuntay maanta. Midabadee ayay ahaayeen.	Sawir qaababka kareemka xiirashad. Aqoonsiga qaababka waa bilowga aqoonsiga xarfaha iyo nambarda.	Si wada jir ah u fariista islana cunteeya. U sheeg ilmahaagga waxyaabaha ku saabsan maalintaada weydiinawaxyaabaka ku saabsan tooda.	Same gacno dhaqida, ilkahaaga cadayeey timhaagana shanlee inta aad ku hadaaqeyso "Hickory, Duckory, Dock."	La hadal ilmahaaga waxyaabaha u saabsan markey weynadaan. Waxyaabahee oo ay sameynayaan iyo dhahayaan.
Hees "Hickory, Dickory, Dock." U same xoogaa xarakaad gacmeed heesta/hooriska.	Aqqrinta ka hor jifka waa dhaqan xormeyn waqti. Waqtiyadee aad heli kartaa inaad u aqriso ilmahaaga? Isku day waqtiga qubeyska, waqtiga cuntada, iyo ballannada dhakhtarka.	Tiri ilmahaaga farahiisa iyo suulasha.	Isticmaal shey guriga yaalo oo caan ah si aad ugu abuurto qaab caqabo. Tusaale ahaan, kuraasta fadhiga, xuxul saaro, barkino,danbiisha dharka la dhaqaayo.	Ciyaar ciyaarta si wada jir ah sida Peek-a-Boo, I Spy or Hokey Pokey.	Ka caawi ilmahaagga inay ka fekeraan wax uun oo ay u sameyn karaan qof kale.	Ka hadal qalabyadda kala duwan: warqad, dhar, loox, bir, iwm. Ma heli kartaa shey laga sameeyay mid kasta.

HEES/HOORIS:
Hickory Dickory Dock

Hickory Dickory Dock
Jiirka wuxuu ku dul cararay saacadda derbiga.
Aacadda derbi wey ku dhacday mid.
Jiirka hoos ayuu u cararay.
Hickory Dickory Dock.

MIYUUSIGA WAA QOF KASTA

Miyuusiga xaqiiqdii waa qof kasta! Ilmahaaga wuu jeclaan doonaa inuu maqlo codkaaga waxba maahin sida wanaagsan ee aad u heeseeyso.

- **DHALLAANKA:** ku farxaan heesaha, farku ciyaarsiinta iyo dheesha. Waxqabadyaddaani waa kuwo degen baashaalna ah, abuurayana dareen badbaadsan iyo walaac ka dejin.
- **DHALLAANKA:** ka warceliyaan miyuusiga dhaqaaqid firfircoonina leh. Dhaqaaqidda, dhallaanka waxay xojineysaa murqahooda ballaaran baranaayaanna isla xiriirin.
- **CARUURTA DUGSIGA XANAANADA:** xirfadahooda sugaaneed waxay kubartaan muusiga. Heesaha, hooriska iyo naaxiyadda waxay caawintaa caruurta yaryar aqoonsiga codada shaqiyeedka bartaanna inay illaaliyaan si joogto naaxiyadda, muhiim u ah xirfadaha dugsiga ka hor.

FEBRAAYO

ILLAHA DEEGAANKA: Magaalada Bariga Lansing waxay taageereysaa una soo bandhigid miyuusig caadi ah qoysaska qeyb ka mid ah LACAG LA'AAN Taxane Riwaayada caruurta. Ka raadi Taxane Riwaayada caruurta hadda ah www.cityofeastlansing.com/137/Childrens-Concert-Series.

AXAD	ISNIIN	TALAADO	ARBACO	KHAMIIS	JIMCO	SABTI
Cunto isla sameeya si wada jir ah. Ka hadal sida ay cuntada u carfeeyso, u eg tahay, iyo sida ay u dhadhami doonto.	D waa xarafka maanta. Korsaar/ sawir " D " si wada jir ah. Raadi " D'yada " ama ashyada ka bilowda /d/ u dhawaaqmaaya sida eey.	Qaabafarkageeska ah ee maalinta. Tiri imisaa afar-geesyo ee aad heli kartaa.	Sare u bood, hoos u bood, sidii raha u boodbood.	Booqo qeybta caruurta ee maktabaddaada deegaanka.	Ku caawi ilmahaaga inuu taleefoon u diro qof qaas ah si uu iyaga ugu heego 2 arrimood oo ay iyaga ku jecel yihiin.	U bax bayadda socod usbuucaani! Muxuu u muuqdaa gu'ga xaafadiina?
Samee liis dad qaas ah kala hadalna arrimaha ku saabsan waxa iyaga ka dhiqay qaas.	Ka hadal qeybaha ku saabsan buuga: cinwaanka, qoraha, sawiraha iyo jihadeen u aqrineyaa.	Midabka maanta waa gaduud . Eeg imisaa gaduud walxo aad heli kartaa.	Xulo mid ka mid ah dadkaaga qaaska ah warqadna u qor si wada jir ah.	U gee warqada aad qortay qofkaagga qaaska ah.	Samee nadaafad wanaagsan: siinsiga sanko, qufaca iyo ku hindhisada gacmahaaga, gacno dhaqista iyo tuurista qashin ku keydinta.	Isla kaamila halxiraalaha si wada jir ah.
Ka hadal dhammaan waxyaabaha aad ka hesho.	E waa xarafka maanta. Korsaar/ sawir " E " si wada jir ah. Raadi " E'yad " ama ashyada ka bilowda /e/ u dhawaaqmaaya sida maroodi .	Maanta waxay dhammaan ku saabsan tahay tiradda 2 . Fiiri imisaa " 2'yo " aad heli kartaa.	Samee ku boodida hal lug, kadibna tan kale. Titi boodooyinkaaga. Sacbi bootin kastaba.	Ku biir Ciyaar Koox Barasho. I aad u hesho meel kuu dhaw, booqo www.inghamgreatstart.org .	Dhaq gacnaha kana hadal tallaabooyinka rasmiga ah. Samee hees ku saabsan gacno dhaqista.	Ka samee buug cimilo waraaqo. Sawir sawirro kala nooc ah ee cimilo kana hadal iyaga.
Kala hadal ilmahaaga maalintiisa. U sheeg waxay ay sameyn doonaan, tusaale. cunista, seexashada, dukaan aadista. Tani waxay dhiseysaa ereyda ku cusub maalin kasta. Weydii iyaga waxa ay la tahay tan ugu baashaalka badan.	Ka raadi buug sawiro leh una sheeg sheeko adoon isticmaaleynin ereyo. Buugaagta sawirada erey la'aanta ah waa baashaal kor u qaadeysaana luqada!	Isku dar dhammaan maacuuntaada una ogolow ilmahaaga inay u kala habeeyaan qaabab kala duwan. Kala habeynta waa wax weyn sameynta xirfadaha xisaabta hore.	Jil hees, "Madax iyo garbo, jilib iyo suulal."	La qorshee taariikh ciyaareed ina-adeerkaa, deris ama saaxib.	Labis midabeed gaduud maanta.	Dhageysi ciyaareed/raac jihada dheel sida "Simon Says" (Simon Yiraahdo) ilmahaaga.
Qeybta soo saridda qudaarta, magacaw dhammaan midabada aad arki karto.	Samee calaamado leh ereyo sharaxaad sida "kuleyl", "jilicsan", iwm. Sumaddee iyaga agagaarka guriga.	Tiri soksaanta ku jirta guriga mid mid iyo joog joogba. Ka hadal walxaha ku yimaada joog jooga.	Jar jar wadnayaal. Sagxadda guriga dhig. Ka bood labo saamood dhanka wadne illaa wadne.	Si wada jir ah u fariista islama cunteeya. Ka hadal waxqabadka aad ka hesho jiilaalka.	U aqri sheeko ilmahaaga. Iyaga ha sheegeen/ sawiraan/qoraan waxa ay ku jeclaadeen buuga.	U samee liis qoyskaaga xeerar badbaado. Kala hadal sababta aad ugu baahantihiin xeerar.

HEES/HOORIS:
Madax iyo Garbo,
Jilbo iyo Suulal

(Su hees naaxiyad ee Buundada London Way Dhaceysaa. Gedigood, taaboqeybaha la xiriira jirkooda.)
 Madax iyo garbo jilbo iyo suulal, jilbo iyo suulal.
 Madax iyo garbo jilbo iyo suulal, indho, dhego, af, iyo san.
 Madax iyo garbo, jilbo iyo suulal.

LA AQRINTA ILMAHAAGA

Aqris qoris la'aanta waxay ka bilaabataa dhalashada! U aqrinta ilmaha cod dheer waa mid ugu muhiimsan waxqabadyada ee dhisida fahamka iyo xirfadaha looga baahan yahay guusha aqrinta dambe.

- **DHALLAANKA:** barro ku hadalka dhageysiga ereyada lagu hadlo. Buugaagta isku jirta waa xul u wanaagsan ilmaha—way yar yihiin, adag yihiin lehna boggag si sahlan loo rogi karo. Ilmaha xitta way jecelyihii arag wejyadda, sidaas awgeeda raadi buugaag sawiro dad leh oo da'dooda kala duwan tahay.
- **DHALLAANKA:** Ku xafid dhallaan inay ku hawlaan buugaag leh hooris, dhaqdhaqaaq, naaxiyad iyo heesid. Dhallaanka waxay ku bartaan ku celcelinta laga yaabeena inay codsadaan isla buugii ama dheesha ku celcelin mar kale.
- **DUGSIGA KA HOR:** diyaar u yihiin inay dhageystaansheekooyin dhaadheer, laakiin ha iloobin inaad ka yeesho baashaal iyo is dhexgal. Buugaagta leh noocyo ereyo kala duwan waxay dhisayaan erey bixinta iyo fahamka fikradaha cusub.

MAARSO

ILLAHA DEEGAANKA: Ururrka Aqris Qoris Aqris La'aanta Ciyaalnimada Hore waxay u dabaaldegaan Aqris qoris la'aanta waxqabadyo laba usbuuc iyo dabaaldeg aqris qoris la'aanta hore Maarso kasta. Qorsho buuxa ka raadi barta-shabakada Maktabadaha Degmada Goobaha Magaalo www.cadl.org. Ka fiiri ECLC bogga facebooku www.facebook.com/EarlyChildhoodLiteracyCoalition.

AXAD	ISNIIN	TALAADO	ARBACO	KHAMIIS	JIMCO	SABTI
Ka hadal wax yaabaha ku saabsan naqshadaha. Xaywaankee leh diilimo? Midkee leh dhibco?	F waa xarafka maanta. Korsaar/sawir " F " si wada jir ah. Raadi " F'yada " ama ashyada ka bilowda /f/ u dhawaaqmaaya sida kalluun .	A leydhi waa qaabka maanta. Tiri imisaa leydhiyo aad heli kartaa.	Ciyaar xoogaa miyuusig dheelaanna.	La Qorshee taariikh ciyaareed ina-adeer, deris ama saaxib.	Samee gashasada iyo iska saaridda dharka bannaanka loo xirto.	Tus ilmahaaga sida wax loo cabiro isagoo isticmaalaaya koobabka cabirka leh. U ogolow inay ku sameeyaan biyo iyo digir qalalan.
U ogolow inuu ilmahaaga kaa caaiyo diyaarinta cunto ama cunto fudud. Kala hadal waxyaabaha ku saabsan waxa adiga iyo ilmahaaga aad sameyneysaan.	Kala hadal dhawaaqyada sida uu ereyga codeynaayo. Isla sacbiya ereyadda qaar si wada jir ah. Hal sacab dhawaaqiiba ama erey ballaaran.	Midabka maanta waa basali . Fiiri imisaa basali waxyaabaha ayaad maanta heli kartaa.	Caruurta way jecelyihiin in la caawiyol! Sii ilmahaaga gabal dhar ah si iyaga ay kula tirtiraan busta.	Booqo maktabada.	Sawir weji murug ka muuqato. Ugu sheeke waqtiga aad dareento murugo.	Ururi 3 basali qalab gurigaaga dhexdiisa. Ka hadal harka midabada. Mid keebaa ka qafiisan/mugdisan?
Ka bilow maalin kasta daaqada kana hadal cimilada.	G waa xarafka maanta. Korsaar/sawir " G " si wada jir ah. Raadi " G'yada " ama ashyada ka bilowda /g/ u dhawaaqmaaya sida ari .	Maanta waxay dhammaan ku saabsan tahay tiradda 3 . Fiir intee " 3 aad " ee aad heli kartaa inta aad ku jirto maalinta.	Samee jajab u aqriyana si wada jir ah.	Si wada jir ah u fariista islana cunteeya.	Nadiifi almaalmeey badan inta aad karto 30 il-biriqsi gudahooda.	Uruuri walxo mucjiso ah boorsana geli. Ilmahaaga ha dareemo qalabka ku jira boorsada qiyaasana waxa uu yahay.
Dheh jilna ciyaar fareedka, Labo Shimbirood Yar yar Madow Ah."	Maad oo keliya, ku aqrin tooshka. Samee har boombalooyin ama sheekooyin isu sheega.	Labiska midabka basali maanta.	Ku soco leydhi guriga ku dhex ugaaro, u dhaqaa sidi xaywaano kala duwan qol illaa qol.	Ku celceli adoo u isticmaalaaya "Fadlan" iyo "Mahadsanid" kuwa kale.	Ka hadal wax aad dareento marka barafku dhalaalo.	Dareen taabasho Maad leh: sii ilmahaaga waraako haraa ah, dhar, iyo kartoono. Ka hadal kala duwanaanta ku saabsan dareen taabashada.
Dukaanka qudaarta, ka hadal waxyaabahee qabow.	Samee buug aad leedahay. Waraaqaha isku dheji si wada jir ah. Ilmaha wuxuu sawirayaa sawiro waalidkana qorayaa ereyadda.	Tiri dhammaan albaabada iyo daaqadaha gurigiina. Ma albaabada badan ama daaqadaha?	Ka samee wax uun sanduuqa kartoona isku xirna.	Isku xir booqona beerta deegaanka/garoon ciyaareed.	Caawi baneynta miiska saxuuntana dhaq.	Ka hadal macaanta, dhanaanka, qaraarka, besbaas leh, iyo dhanaan. Dhadhami wax uun kala munaaqashoo waxay iyaga ka heli lahaayeen.

FAR KU CIYAARIS:
Labo Shimbiro Madow yaryar

Labo Shimbiro Madow yaryar oo ku ffadhiya buur
Mid lau magacaabaa Jack (*tus gacanta bidix*) kan kalena lagu magacabaa Jill (*tus gacanta midig*)
Duul Jack! (*duuli gacanta bidix dhabarka*)
Duul Jill! (*duuli gacanta midiga dhabarka*)
Soo laabo, Jack! (*gacanta bidix ka soo duuli dhabarka*)
Soo laabo, Jill! (*gacanta midig ka soo duuli dhabarka*)

SAYNISKA MAALIN KASTA

Sayniska waa meel kasta—laga bilaabo xaywaanka, dhirta iyo adduunka dabeeciga, illaa caafimaadka iyo nafaqada, qalabka iyo mashiinada, iyo in ka badan! Caruurta waa dabiici caajib ah eek u saabsan adduunkooda iyo sayniska wuxuu ku dhiirigelinayaa jaceylkooda baaritaan.

- **DHALLAANKA:** barro waxyaabaha ku saabsan dunida iyo hantida ee ashyada adigoo isticmaalaaya dareenkooda. Marka ay ridaan almaalmeeyee aad adiguna u soo qaado, waxay baranayaan sababta iyo saameynta.
- **DHALLAANKA:** waxay isky dayayaan inay ogaadaan sida uu adduunka u shaqeeyo. Inta ay isticmaalayaan shantooda dareeme waxay sameynayaan dareen adduunkooda ah. Ku dhiirageli dhallaankaaga inuu isku dayo arrimaha. Maxaa dhacaaya haddii aad ku riddo ul balli dhooqo? Inta uu ilmahaaga si dhaw u eegaaya walxaha bayada, wuxuu siinayaa magacyo ashyaadala uu ogaaday.
- **DUGSIGA KA HOR:** isticmaal tijaabo iyo qaladaad, waa qeybta ugu muhiimsan ee hawlsocodka farsamonimo. Dadka waaweyn waxay ku dhiirigelin karaan xiiseynta iyagoo su'aalo weydiyo caruurtana u ogolaado inay baaraan suurtagallo badan oo kala duwan.
Sideed u aragtaa inay taasi shaqeyneyso?
Maxay kula tahay geriga oo leh qoor dheer?
Qalabkee naga caawinaayo inaan ku sameyno shaqadaan?
Maxaa dhacaayo marka aynu qabal baraf ah ku ridno biyyo kulul?

ABRIIL

ILLAHA DEEGAANKA: Xaflad lideedka MSU waa cajiib, maalmo taxano dhacdooyin oo wax ka sheegaayo goobaha sayniska, farsamada-casriga, muhandaska, farshaxanka iyo xisaabaha (STEAM). Qorshaha kaamilka ah ee sannadkaani booqo www.sciencefestival.msu.edu.

AXAD	ISNIIN	TALAADO	ARBACO	KHAMIIS	JIMCO	SABTI
Kuees oo jil heesta "Little Bo Peep."	Heeska higaadda ku hees.	Maanta waxay dhammaan ku saabsan tahay tiradda 4 . Ka feker 4 waxyaabaha kuwaasoo culus. Ka feker 4 waxyaabaha ee xeebta ka jira.	Xullo 3 cuntooyin cusub qoyskana ha tijaabiyeen dhadhanka.	Weydii ilmahaaga haddii aad ku biiri karto ciyaartooda. Tani waxay tusaale u tahay ku biiridda kuwa kale ciyaarta.	Sawir farshaxan ah samee inta la dhageysanaayo miyuusiga. Kala hadal sida aad dareentay.	Sawir u jarjar gabalo yaryar si aad ugu sameeyso halxiraale, kadibna si wada jir ah ugu celi.
Same hees ku saabsan qeyb ka mid ah ilmahaaga dabci maalmeedkiisa.	H waa xarafka maanta. Korsaar/ sawir " H " si wada jir ah. Raadi " H 'da" ama ashyada ka bilowda /h/ u dhawaaqmaaya sida <i>faras</i> .	Midabka maanta waa cagaar! Tus imisaa cagaar walxo ee aad heli kartaa.	U deji qaab caqabad ilmahaaga si uu u kor maro, hoos, gudaha, bannaanka, agagaarka iyo ka dhex bixid.	Aqri buug ku saabsan saaxibtinimada kana hadal sida loo ahaado saaxib wanaagsan.	Raadi meel degen gurigaaga dhexdiisa. Ku dhiiri geli ilmahaaga inuu booqdo meeshani marka ay u baahan yihiin deganaan nafsi ahaantooda.	Tus ilmahaaga waa waqtigeed maalinta la quraacdaa, qado, iyo casho. Kala hadal dabciyadee dhaca ee waqtiyadee.
Weydii ilmahaaga inuu saadaaliyo waxa ka dhici doona buuga fiirinta jildiga kore.	"sawir farshaxan ah samee" goobooyin ama xarfo eek u yaala wadada dhinaceeda/ lehna marin biyood.	Si wada jir ah isula boodbooda si cod dheer ahna u tiri inta aad boodeeyso. Fiir sida ugu dheer ee aad isla tirin kartaan si wada jir ah!	Isku duuduub soksaan si aad ugu sameeyso kubad. Soo jiid dambiisha dharka la dhaqaayo kuna tuur dhexdeeda kubaddii sokiska aheyd. Waqti kasta dib ugu sii fogaaw.	Weydii ilmahaaga haddii aad isticmaali karto alma-almeeydooda marka ay dhameeyaan ku ciyaaridda. Ka caawi iyaga raacida bilow illaa iyo dhammaad kadib markuu dhameeyo.	Sii ilmahaaga dambiil si uu ugu buuxiyo walxaha ilmahaaga ka helo. Kala hadal qalabyada ay soo ururiyeen.	Kala hadal xulashooyinka ilmahaaga. Xaqiiji inaad sii xullashooyin inta aad kari karto.
Ku celceli codadka oo uu ilmahaaga dib ugu sameynaayo ilmahaaga.	Ilmahaaga ha raadiyo dhammantoodna goobo ha geliyo xarfaha ee k u yaala sanduuqa dalaga ama baakooyinka kale ee cunto.	A goobo waa qaabka maanta. Tiri imisaa goobooyin ee aad heli kartaa maanta!	Ciyaar dheesha qaboojinta. Miyuusig ka shid taleefoonkaaga dheelana si wada jir ah. Marka ay miyuusiga istaago, labadiinaba waa hakaneysaan.	La tag xaruumaha dukaanadda casriga goobta ciyaarta caruur kale.	Ku same wejijo kala duwan bila-dayaha si wada jir ah. Kala hadal wax yaabaha ku saabsan dareenada.	Marka uu ilmahaaga ku weydiyo su'aalo, ka tus buug ama barta-shabakada sida aad u heleyso jawaabta.
Kula ciyaar maqaayad ilmahaaga. Ciyaarta iska yeelyeelka waxay dhista ereyadda cusub!	I waa xarafka maanta. Korsaar/ sawir " I " si wada jir ah. Raadi " I 'yada" ama ashyada ka bilowda /i/ u dhawaaqmaaya sida <i>igloo</i> .	Si wada jir ah wax u kariya! Ku dhiiri geli ilmahaaga isticmaalka koobabka cabirka leh si uu ugu cabiro ugu darana isku-dardarka.	Same koox ciyaarta cajiinka si wada jir ah (1koob bur + ½ koob cusbo + qiyaastii ½ koob biyo) isticmaalna gacnahaaga si aad ugu sameeyo waxyaabo kala duwan.	Sawir masawir ama samee kaar deriska una gee.	Ka raadi wejijo faraxsan buuga, kadibna wejijo murugsan. Kala hadal wax yaabaha ku saabsan dareenada.	Soo qaado xoogaa qalab dib u habeyn ah (kartoon, weelala caag ah, iwm.) isku xirna. Isla sameeya wax uun si wada jir ah!

HOORIS:
Bo Peep Yar

Bo-Peep waxay lumisay idaheedii, Mana sheegi karto halka iyaga ay ka heleyso. Iska daa iyagaa way imaan doonaan guriga, Ku ruxaayaan seyntooda iyaga gadaashooda.

ARRIMO BULS HO / DAREENNIMO

Ilmahaaga laga yaabe inuu bartay sida loola dejiyo koox. Waxay baranaayaa filashooyinkaaga, sida leysku dhex galocaruurta kale iyo horumarinta fahamka xeerarka. Xittaa iyaga waxay bilaabaya horumarinta awooda illaalinta damacooda. Taageeradda dhankaaga, caruurta waxay sameeyaan bartaana xirfadahaani.

- **DHALLAANKA:** Taageeridda dareenimo bulsheedka micnaheedu waa la kulanka baahidooda. Ka jibinta iyaga marka ay kula hadlayaan, ugu warcelineyso oohintooda, unna ogolaanaay inay baaraan aduunkooda inta aad adiga ku dhawdaha.
- **DHALLAANKA:** Inta uu dhallaanku dareenkooda waayo-aragg ku noqonaayo, sii magacyo dareenaddaasi. Raac ilmahaaga ciyaarta uu hogaaminaayo. Ku taageer iyaga inta ay la ciyaarayaan kuwa kale. Isku day inaad siiso qalabyo isku jira, si dhallaan kasta u haysto waxooda.
- **DUGSIGA KA HOR:** Taageer kuwa aan gaarin dugsigu ka hor xiiseynaaya la ciyaarista caruurta kale. Weydii su'aalo sida "sideey taasi kuu sameysay dareenkaaga?" ku caawi horumarinta fahamka iyo qaadasho aragtida. Ha ogaadeen inaad ogaatay marka ay sameynayaan wax caawinaad wanaagsan.

MAAJO

ILLAHA DEEGAANKA: Cilmi baaris ayaa muujineysa in caruurta kan ka qeyb qaata tayo-sare mashaariic dugsigu ka hor waxay u badan yihiin:

- Aqrin awood u lahaan 3aad fasalka
- Ka qeyb qaadasho koolooj
- Ka qalin jibinta duggsi sare
- Qaadasho daqli sareeya

In badan oo caruurta seddex iyo afar sanno jirka ah waxay u qalmaan meerin-lacag la'aan ah dugsigu ka hor. Barasho in ka badan ee ku saabsan ra'iyiyo kala duwan iyo codsi kaamil ah (tallaabta ugu horeysa ee hawlsocodka ee helitaanka ku xirnaanta mashruuca), fiir www.inghampreschool.org ama wac 1-855-644-7735.

AXAD	ISNIIN	TALAADO	ARBACO	KHAMIIS	JIMCO	SABTI
Isticmaal soksaan boombalo si aad ugu jisho "Eentsy Weentsy Spider."	Ka qeyb qaado waqtiga sheeko ee maktabadaha deegaankaaga. Fiiri buug. www.cadl.org/events ama www.elpl.org .	A dheeman waa qaabka maanta. Tiri imisaa dheeman aad adiga maanta heli kartaa.	Adigoo isticmaalaay dabqabadka jikadaada, samee waxyaabo dhaqaaqaaya baaquli illaa iyo mid kale.	Samee halxiraale adigoo jaraaya wejiga hore ee baakada dalaga quraacda. Dib isula uruuriya ilmahaaga midba markiisa lagu celinaayo.	Habee bila-daye yare e ku siman araga ilmahaaga. Ku samee wejigo bila-dayaha.	La samee qorsho berito ilmahaaga. Qor. Raac gees illaa gees.
Fidi ilmahaaga luqaddiis. Marka uu ilmahaaga yiraahdo "Kabaheya," waxaad dhihi kartaa "kuwaasi nuuraaya, kabaha guduudan."	J waa xarafka maanta. Korsaar/sawir " J " si wada jir ah. Raadi " J'yada " ama ashyada ka bilowda /j/ u dhawaaqmaaya sida garafo .	Socod u bax soo uruurina ashyaa'a dabiici ah (dhagaxyo, pinecones, iwm). Soo qaad waxaad hesho.	Si wada jir ah isula boodbooda si cod dheer ahna u tiri inta aad boodeeyso. Fiiri sida ugu dheer ee aad isla tirin kartaan si wada jir ah!	Ku celceli warcelinta "Halloow!" marka uu qof ku salaamaayo.	Aqri buug ku saabsan dareennada. Tag maktabadaada weydiina maktabadlahaaga buugaag fekradeed.	Kala hadal wax ku saabsan dalxiis qooseyd dhaw.
Marka aqrineyso buug, weydii ilmahaaga inuu saadaaliyo wax dhacaaaya ka hor inta aadan rogin bogga ugu dambeeya.	Ilmahaaga iyo adiga, raadi xarafka ugu horeeya ee ilmahaaga magaciisa meelo badan haday suurto gal tahay.	Maanta waxay dhammaan ku saabsan tahay tiradda 5 . Raadi 5 waxyaabo aad u yaryar. Raadi 5 waxyaabaha aad u weyn. Raadi 5 waxyaabaha cabir-dhexdhexad ah.	Shid miyuusig si wada jir ah isula dhaqaaqa!	Barro dhihidda "fadlan" iyo "Mahadsanid" afka Isbaanishka. "Boor Fafoor" y "Garaasiyas." Ku celceli iyada dadka aad aragto.	Aqri buug ku saabsan saaxibtinimada kana hadal sida loo ahaado saaxib wanaagsan.	Dhamaadka maalinta waxay muujineysaa wax uun oo adiga kaa dhigaaya qof faraxsan. Weydii ilmahaaga inuu u muuqdo waxa iyaga ka dhigay farxad.
Adoo isticmaalaayo taleefoonkaaga, qaad sawiro dabeeci meelo yaab leh (dildilaac wadada dhinaceeda). Tus sawirada weydiina ilmahaaga inuu kaaga sheego sheeko.	Ilmahaaga miyuu qoray liiska qudaar kana caawi inay helo wayaalo markaad joogtay dukaanka.	Ku shub cusbo, ciid ama kareemka xiirashada gasaca buskudka. Sawir qaababka qalabyada. Ilmahaaga miyuu magacaabay qaabka. Hadda waa tookadooda.	Bar ilmahaaga inay dhaqaan gacnahooda—korkooda,hoostooda, iyo inta u dhaxeysa farahamuddada heeska Dhalasho Farxadeedka.	Maanta waa gaduud qafiif ah maanta. Fiiri imisaa gaduud qafiif ah waxyaabaha aad heli karto. Kala hadal waxyaabaha ku saabsan gaduud qafiif ah .	Ka qaad sawiro wejiga ilmahaaga muujinaaya farxadnimo, murugo, cabsi, walaac... ku dheji sawiradaasi agagaarka bila-dayaha.	Ogow marka ilmahaaga xilinaaya dhibaataadooda. U sheeg ilmahaaga taxna qaababka ay iyaga u xallinaayaan dhibaataada.
Raadi boors kuna rid xoogaa waxyaalo caan ah gudaheeda. Soo saar sharaxna sheyga. Ilmahaaga miyuu qiyaasay wax uu yahay. Hadda waa tookadaada qiyasida!	K waa xarafka maanta. Korsaar/sawir " K " si wada jir ah. Raadi " K'yada " ama ashyada ka bilowda /k/ u dhawaaqmaaya sida kangaroo .	Ka soo qaad ubaxyo xaafaddaada ku cariiri iyaga inta u dhaxeysa bogga buug ballaaran. Tiri ubaxyada iyo caleemaha.	La laad ilmahaaga kubad horay iyo gadaal.	Balli kula ciyaar saaxib. Fiiri yaa sameyn kara faniinka ugu weyn!	Dhabarkaaga u seexo bannaanka fiirina daruurta cirka. Kala hadal wax yaabaha ku saabsan xaywaankee ay u eg yihiin.	Ilmahaag makaa caawiyaa dhar dhaqista, soksaan isku aadinta iyo kala bixinta.

HEES:
Caarada Eentsy Weentsy

Caarada eentsy weentsy waxay kor u fuushay meesha biyaha ka soo baxayaan. Waxaa soo da'ay roob wuxuuna qaaday caaraddii. Waxaa ka soo baxay qorax qalajisayna dhammaan caaradii Eentsy weentsy fuuleysay mar kale meesha biya ka soo baxaan.

CIYAAR DIBADEED

Xusuusnoow ku ciyaaridda bannaanka sidii ilmo, dareenka xornimo iyo cajaa'ibta? Ciyaaraha bannaanka wxay caruurta ka taageertaa horumarinta jir ahaan isticmaalaayo murqo ballaaran ku orodka iyo bootinta. Barashada waxay orumarisaa inta ay caruurta aragtiyo cusub waayo-arag u noqonaayaan, codad, urta iyo sharaxaada. Dhammaan da'da caruurta bannaanka ha u bexeen, gu'ga, xagaaga, deyrta iyo jiilaalka.

- **DHALLAANKA:** waxay ka faaidaan socodka is riixriixa, halka ay ka maqlaan shanqarta bannaanka, waayo-arag u noqdaan iftiinka dabiiciga iyo leyrtta, lana qabsadaan dareenka ee dhaqaaqa bannaanka. Ku fadhiisiga cawska korkiisa wuxuu siinayaa qaadashada dareen taabashada kala duwan iyo urta.
- **DHALLAANKA:** jaceylka waayo-aragnimad cusub ee ahaanta bannaanka waxana baran doonaan xirfado cusub. Ku socoshada sagxaddo kala duwan iyo degaandeyo murqahooda u ogolaanayaa qaabab cusub oo taageeraayo jirkooda.
- **DUGSIGA KA HOR:** waxyaabaha argtida dhammaan waxyaalaha cusub ee bannaanka—shimbaraha iyo dabagaale, daruuraha, ulaha iyo dhagxaanta. Waxay isticmaali karaan qalabyo cusun si ay ugu dhisaan ama u isticmaalaan qaabab kala duwan. Waa fursad ay ku ordain, ku boodaan ciyaaraanna qaabab ka duwan ahaanshaha gudaha.

JUUN

ILLAHA DEEGAANKA: Xarumaha dabiiciga ah waxay aad ugu wanaagsan yihiin ciyaarta bannaanka iyo waxbarashada. Gobolka Ingham waxay ku faanaan seddex xaruumood oo leh dhawr tijaabooyin, dhacdooyin iyo fursaddo waxbarashadeed — Xarunta Bayad ee Fenner, Xarunta Bayada Woldumar ee Nasasho, www.mynaturecenter.org Xarunta Bayada ee Harris, www.meridian.mi.us ee hoos yimaada beeraha nasaho ee Xarunta Bayada Woldumar, www.woldumar.org.

AXAD	ISNIIN	TALAADO	ARBACO	KHAMIIS	JIMCO	SABTI
Aqri buug ku saabsan xaywaanada iyo sameeyaan codadka xaywaanada qaar.	Tus ilmahaaga in ay jiraa waxyaabo la aqriyo meel kasta. Samee dheel raadin waxyaabo leh ereyo (sida gasacyada maraq iyo baakooyinka dalaga).	Maanta waa hurdi maanta. Fiiri imisaa waxyaalo hurdi ah ee aad heli kartaa. Kala hadal waxyaabaha ku saabsan waxyaalbahee hurdi ah .	Ku hees "Madax iyo Garbo, Jilbo iyo suul" inta aad sameyneyso xarakooyinka. Hadda ku hees iyada adoo isticmaalaaya qeybaha kale ee jirka.	Booqo beerta nasasho ee deegaankaaga. Samee la ciyaaridda caruurta kale.	Habee nidaamyo degen (neefsasho tartiib ah, isku riixid barkin, iwm.) isticmaal inta aadan isku dayin xalin dhibaato.	Sii ilmahaaga 15 walxood oo kala duwan ee armaajada gurigaaga. Fiiri imisaa qaabood oo ay iyaga u kala saari karaan.
Aqri jilna "Beehive." (Kabarta-shinida).	Si wada jir ah, tax ereyo badan inta aad karto ee aad ku hoorin karto ereyga "shini."	Maanta waxay dhammaan ku saabsan tahay tiradda 6 . Fiir intee 6aad ee aad heli kartaa inta aad ku jirto maalinta.	Ciyaar "Raac hogaamiyaha" una gudub qaabab kale: socod, boodid, garguurasho, hal lug ku boodid.	Ku martiqaad saaxib inuu kula ciyaaro. U sameeya dheel cusub si waadda jir ah.	Ka caawi ilmahaagga inay ka fekeran wax uun oo ay u sameyn karaan qof kale.	Iska dhig sidii adigoo tagaaya xero dalxiis. Ururi qalabyada aad ugu baahan doonto ku habeynta xero!
Ka raadi codad wayaabo la yaqaano taleefoonkaaga sida tareen, eey ciyaaya ama hoon gaari. La ciyaar iyaga ilmahaaga, ilmahaagana ha qiyaaso waxa ay yihiin.	L waa xarafka maanta. Korsaar/sawir " L " si wada jir ah. Raadi " L'yada " ama ashyada ka bilowda // u dhawaaqmaaya sida jaceyl .	Sabeyn ama quusid? Ka raadi waxyaabo agagaarka gurigaaga. Soo qaado baaquli biyo ah. Ilmahaaga ha qiyaaso haddii ay sabeeynayaa ama quusayaan. Tijaabo ku samee. Kala saar waxyaabaha kuwa sabeeynaaya iyo kuwa quusay.	Dhar ku samee badhanno ama jiinyeero ama boonbalooyin.	U qor xaraf saaxib ama xubin ka tirsan qoyska.	Weydii ilmahaaga waxa ilmahaaga farxad gelinaayo. Ka qaad sawir ilmahaaga oo dareensan farxad sameeynaayo waxa ay ku faraxsanyihiin. Bilaw dareenada buug.	U abuur boors mucjiso ah ilmahaaga. Geli qalab boorsada gudaheeda kana sii hadal fikrad ku saabsan aqoonsigeeda. U ogolow ilmahaaga dareemid, sharaxaad, iyo qiyaasid wax ay tahay inta uu fiirin ka hor. (ku celi)
Aqri buug adigoo isticmaalaaya oo keliya sawirada.	Tag ugaarasho ururin ullo. Icticmaal ullaha si aad ugu sameyso xarfo.	Gadood waa qaabka maanta. Tiri imisaa gadoodyo aad maanta heli kartaa!	U jarjar gadoodyo nocy kala duwan oo waraago ah (wargeys, warqa-ciideed, warqad-dhukay iwm.). Kee baa ugu ballaaran? Ke baa ugu jilicsan?	La booqo maktabadda ilmahaagga usbuucan. Buugaaga ka soo qaado ama in yar joog aqrina. Xaqiiji dhacdooyinka: www.cadl.org/events ama www.epl.org .	Ka hadal waxyaabaha ku saabsan dhammaan waxaynunaha gaar iyo qaas. Ilmahaaga ha magacaabo waxyaabo qaar oo qaas ah ee nafsadooda ku saabsan.	Ku soco ugaarasho mugdi ah. Ku fidi kubeerto dhulka fiirina sheygeed ka "heli kartaa mugsiga dhexdiisa. (xaywaano, qaabab, iwm.)"
Tag socod dhageysi! Weydii ilmahaaga inay dhageystaan sharaxaanna cododka ay maqlaan.	M waa xarafka maanta. Korsaar/sawir " M " si wada jir ah. Raadi " M'yada " ama ashyada ka bilowda /m/ u dhawaaqmaaya sida jiir .	Abuur hannaan adigoo sacbinaaya hakinaayana. Ilmahaaga ha raaco hannaankaaga. Hadda raac kuwooda.	Samee xarakada sidii xaywaano kala duwan. U garguuro sidii yaxaas, u xamaaro sidii mas, u bod sidii bakeyle, isugu miisaan hal lug sidii bolo-boolo nasaneysa.	Ku soco bayad ugaarte la ugaaranaayo saaxiib. Raadi midabo kala duwan iyo dareen taabashooyin fiirina sida harar badan ee cagaar aad u heli karto.	Ka jarjar sawiro wargaysyada u taagan dareeno kala duwan. Xullo sawiro jilna waxa aad sameyneyso haddii aad dareento qaabkaasi.	Kala hadal qaababka kala duwan iyo qeybaha gaari. Si wada jir ah ma u sawiri kartaa gaari?

FAR KU CIYAARIS:
Kabar-shini

(Si wada jir ah gacnaha isugu qabsada si aad u sameeyaan kabar-shini.)
Halkaan waxaa ah kabar-shini. / Aaway shiniidii?
Ku dhuumatay halka aan qofna ka arkeynin. (Si dhaw u fiiri kabarta-shinida.)
Goor dhaw iyaga way ka soo bixi doonaan rugta.
Koow, laba, seddex, afar, shan! (Farahaaga isku qabo taxanaha inta aad tirineysa.)
Bzzzzzzzz! (Kala saar gacnaha; faraha fur sidii ay yihii shini.)

NAFAQO IYO ILMAHAAGA KORAAYO

Nafaqada wanaagsan waxay ilmahaaga siineysaa tamar iyo fitamiino ay iyaga u baahan yihiinay ku bartaan kuna koraan. Barashada cunista dabci caafimaadka leh inta ilmanimo waa muhiimada mustaqbal caafimaadeed.

- **DHALLAANKA:** u baahan yahay nafaqooyinka iyo fitamiinada laga helo oo keliya caanaha naaska ama caanaha dhallaanka. Dhakhtarkaaga ilmaha laga yaabee inuu kuu oo jeediyo siinta dhallaanka dalaga iyo qudaarta la shiiday iyo miraha lex bilood ka dib da’ahaan.
- **DHALLAANKA:** waxay ahaan karaan cunayaa xulasho, laakiin iyaga waxay ka baranaayaa fiiriska kuwa kale. Cun cuntooyin kala duwan ilmahaagana wuxuu u badnaanayaa inuu isku dayo cuntooyin cusub, xittaa. Sii waxoogaa miro ah iyo qudaar cunis kastaba.
- **DUGSIGA KA HOR:** kaa caawini kartaa qorsho qeybo qaar ka mid ah cuntadooda. Sii labo xullasho — sida barokoli ama karoot — una ogolow inuu ilmahaaga go’aansado. Samee cuntooyin waqtiga qoyska kalana hadal wax yaabaha ku saabsan xullashooyinka cuntada caafimaadka leh.

JULAAY

ILLAHA DEEGAANKA: Booqo suuqa beeraleyda deegaanka si aad ugu soo iibso wax soo saar nadiif ah qoyskaaga. Ka booqo Greater Lansing Area Farmers Markets (Goobaha Suuqyada Waaweyn ee Beeraleyda Lansing) www.lansing.org liiska suuqyada kuu dhaw.

AXAD	ISNIIN	TALAADO	ARBACO	KHAMIIS	JIMCO	SABTI
Si wada jir ah isula fiiriya sawirada qoyska. Sharax ereyada cusub sida “qoys,” “awooweyaal,” “adeero,” iwm.	N waa xarafka maanta. Korsaar/sawir N si wada jir ah. Raadi “ N’yada ” ama ashyada ka bilowda /n/ u dhawaaqmaaya sida <i>abuul</i> .	Samee shabaq: istaageerraaayo gees illaa gees ama shay fidsan oo kale. Ku tijaabi sida ashyaa’da kala duwan “ugu wareeganaaya shabaqa.	Ka jar ja warqad ama dhar cabiro seddex-geeslayaal kala duwan . Kee baa ugu ballaaran? Ke baa ugu jilicsan?	Martigaad u samee saaxib inuu yimaado lana ciyaaro.	U sheeg ilmahaaga waqti aad kufaanto kadibna hakuu sheegaan adiga waqtiga ay kugu faanaan.	Iska yeelyeel sameynta hagid banaanka. Dheh, “Maxaan ku darnaa maraqa?” gacanta u saar ilmahaaga dhagax “bataati.”
Sii wada hadalka ilmahaaga. Marka uu ilmahaaga jiiibinaayo/hadlaayo ugu war celi: “Oh waxaasaa fikir fiican ah!” ama “ marka xiga maxaa dhacay?”	Ka samee xarfo dhagxaan iyo ullo bannaanka.	Maanta waa jaallo maanta. Fiiri imisaa jaallo waxyaalo aad heli kartaa. Kala hadal wax yaabaha ku saabsan jaallo .	Jeeso ku sawir jidka dhinaciisa. U samee waddooyin gawaarida ciyaalka si ay ugu wadaan.	La booqo maktabadda ilmahaagga usbuucan. Buugaaga ka soo qaado ama in yar joog aqrina. Ka fiiri dhacdooyinka maktabada: www.cadl.org ama www.elpl.org .	Ka feker wax uun aad sameyn karto si aad ugu caawinto qof kale maanta.	Ku Samee ciyaarta cajiinka guriga (1 koob bur+ ½ koob cusbo +qiyaastii ½ kob biyo). Isku qas si wada jir ah. Uri isku daryada ama ku dar midabka cuntada.
Kala hadal ilmahaaga muuqaalkiisa. Dheh, “waa halkee indhahaaga? Oh, waa kuwaani!” Weydii caryarta roonroon inay tilmaamaan qeybaha jirkooda.	O waa xarafka maanta. Korsaar/sawir O si wada jir ah. Raadi “ O’yada ” ama ashyada ka bilowda /o/ u dhawaaqmaaya sida <i>goronyo</i> .	Maanta waxay dhammaan ku saabsan tahay tiradda 7 . Fiir imisaa 7 aad ee aad heli kartaa inta aad ku jirto maalinta.	Kubad la ciyaar ilmahaaga. Dhulka fariiso iska soo horjeesta kubadna isu tuura horay iy gadaal.	Tag beerta nashashada deegaanka sameeyna qaadashada tooko eek u sibxasashada.	Kala hadal sida aad dareemeyso maalin qoraxeed diirimaad leh.	Tilmaan meelo inta aad iyaga wado. U sheeg halka aad aadeeyso iyo wax aad la sameyneyso ilmahaaga.
Socod u bax banaankaa dhageysana. Tilmaan cododka aad maqashay.	Ka samee ereyo qalifsan hooris leh. Samee adigoo iska yeelyeelaayo qeexid, xittaa!	A seddex-gees waa qaabka maanta maalintaan. Tiri imisaa seddex-gees maant aad heli kartaa!	Shid miyuusig lana ciyaar ilmahaaga. Isku day noocyo ciyaareed kala duwan jirkaaga xarakee!	La fariiso si wada jir ah ula cun cunto, kala hadal waxqabaka aad ugu jeceshahay xagaaga.	Uaqri buug ilmahaaga hana kuu sheegeen sid aay sheekada u dareemeen.	Sawiro ka samee halxiraale (wargeys, baako dalag, iwm.) di wada jir ahna dib isugu celi.
Hees jilna “Five Green and Speckled Frogs.” (Shan Cagaar iyo Rahyo Barobaro leh).	Ka caawi ilmahaaga inay ku garaacaan magacooda furaha-qoraalka.	Kala hadal maanta lid isku ahaanta (weyn, yar; gaaban, dheer; iwm.) raadi tusaalooyin lid isku ahaanta meel kastood maanta tagto!	Noqo rah bar baroole, qolka ku boodbood inta aad heeseeyso.	Ku martigaad saaxib inuu kugula ciyaaro biyaha dhexdooda.	Si wada jir ah u samee qoys ahaan cadayeesiga ilkaha.	Kuciyaar “I Spy” (Waan jaajuusay) banaanka.

HEES:
Shan Cagaaran iyo
Rahyaal Barobaro leh

Shan cagaaran iyo rahyaal barobaro le oo ku fadhiya jirid Cunista qaar ka mid ah xayayaanka ugu dhadhan macaan. Yum, yum! Hal haku boodo berkadda biyaha qubeyska halkaasoo biyo qaboow oo wnaagsan Kadibna waxaa halkaas ah afar rahyaal oo dhibco leh.
(Ku celceli aan ahyen rahyaal afar ah, kadib seddex, iyyo saidaas oo kale.)

HORUMARINTA JIR AHAANEED

Caruurta maurqahooda ballaaran iyo yar yarka way koraan horumaraannamaalin kasta. Caruurta waxay xakameeyaan hawlo jireedka heerar kala duwan laakiin saadaalin dareen taabasho.

- **DHALLAANKA:** laga yaab inuu kor u qaadaan madaxooda ku dhawaad seddex bilood, waxaa xiga kor u qaadista xabadkooda, kadib is rogrogan, garguurtaan, fadhistaan, istaagaan ugu dambeyntiina bartaan inay socdaan. Xaqiiji in ilmahaaga leeyahay badbaado, goob nadiif ah halka ay ku qaadan karaan waqtigooda waayo-aragnimo ee calooshooda maalin kasta.
- **Dhallaanka:** jecelyihiin inay xarakoodaan. Sii ilmahaaga fursad uu ku ordo, ku fuulo, kuna tuuro goobo badbaadsan. Sii waxqabadyo so ay u xoojiso gacnahooda/qabasho, sida isticmaalka qaando, jeexidda warqad, iyo xiridda hinjiska irid.
- **DUGSIGA KA HOR:** waa in uu orod sameeyaa, ku boodaa labada luggood, baxsasho iyo gambasho. Sii ilmahaaga fursaddo badan si uu isticmaalo kariyoon, laabis qori iyo manqasta cabirka ilmaha.

AGOOSTO

ILLAHA DEEGAANKA: Waxaa jira dhawr beero nasasho deegaan kuwaasoo bixiya goobo ciyaareedka ilmaha da'dooda kala duwan tahay. Booqo Ingham County Parks (Beerta nasasho ee Gobolka Ingham) www.pk.ingham.org. Xittaa raadi Carwadda Caafimaadka Dugsi ku Laabashada ee maal gelis Ingham County Health Department (Waaxda Caafimaadka Gobola Ingham) www.hd.ingham.org/ForParents.aspx.

AXAD	ISNIIN	TALAADO	ARBACO	KHAMIIS	JIMCO	SABTI
Ilmahaaga haku siiyo jiho ku helitaan habeyn ama sameyn cunto fudud. Samee qalad unna ogoloow inay iyga ku saxaan adiga!	P waa xarafka maanta. Korsaar/sawir P si wada jir. Raadi " P'yada " ama ashyada ka bilowda /p/ u dhawaaqmaaya sida doonfaar .	Maanta waxay dhammaan ku saabsan tahay tiradda 8 . Fiir intee 8 aad ee aad heli kartaa inta aad ku jirto maalinta.	Ku samee xariijimo jeeso ama xarig samee socod inta aad ilaalineyso miisaankaaga.	Samee halxiraale ama ciyaar dheel si wada jir ah. Samee qaadasho tookooyinn!	Ku biir ciyaar barrona barasho koox. Tag www.inghamgreatstart.org si aad u hesho meel ku dhaw adiga.	Ku ciyaar taawo saxaneed oo biyo ah iyo koobab caag ah, qaandooyin iyo baaquliyo.
Iska dhig sidii adigoo kula hadlaayo ilmahaaga taleefoon. Samee jawaabidda taleefoon kuna martiqaad qof ciyaarta.	Qor ilmahaaga magaciisa. Halla raaceen xarfaha farahooda kadibna qalin.	Ku soo uruuri sheyo boors dibada, kadibna kala saar iyaga walxaha ay isaga mid yihiin.	Samee ku jar-jarida afar-geesyo manqasyo.	Ku martaqaad deris, saaxib ama qaraabo taariikhda ciyaar.	Hees "haddii aad faraxsantahay aadna og tahay!" Ka samee xarfo dheeri ah!	U sameeya si wada jira ah cajiin (¼ koob saliid + 2 kobab bur). U ogoloow ilmahaaga inuu ku ciyaaro dareenkaan isku dhexdaadsanaanta ah cagaarka bannaanka!
Dheh lina ciyaar farta "Shan digir buurbuuran."	Q waa xarafka maanta. Korsaar/sawir Q si wada jir ah. Raadi " Q'yada " ama ashyada ka bilowda /q/ u dhawaaqmaaya sida tiisa .	Qaabafargeeska ah ee maalinta. Tiri imisaa afar-geeslayaa ee aad heli kartaa maanta!	Si wada jir ah u kala fidiya. Kor u istaag samaddana gaar, hal dhinac isu lab, kadibna kan kale. Ku celceli. Kala fidi jirkaaga!	Ka caawi ilmahaaga barashada magacooda, cinwaanka iyo taleefoon nambor.	Ilmahaaga hakaa caawiyeen hawlaha guriga maanta.	Afuuf xumbooyin si wada jir ah. Intee qaadaneysaa intuu mid qarxin? Intee sareyn ah oo ay sabeynayaan?
Adiga iyo ilmahaaga, isla fiiriya sawiradda buuga qiyaasna waxa dhacaayo. Kadibna aqri si aad u aragto haddii aad saxan tahay!	Booqo maktabada si aad isula soo xulataan buugaag ilmahaaga. Ka caawi ilmahaaga sameynta weydiinta maktabadlaha fikrado ama meelaha waxyaabo qaas ah.	Ciyaarta Nambor Ku Cararka: ku qor namboro dhinaca waddada kadib ku dhawaaq namboradda kuna carar namboradaasi.	Ciyaar "Red Light, Green Light" (Nal Gaduud, Nal Cagaar.)	Booqo meel bulshadaada dhexdeeda ee aadan wli tagin hadda ka hor.	Weydii ilmahaaga wax dhibaaya iyaga.	Ka feker 5 walxood oo ah hurdi. Ka feker 5 walxood ee yaala dukaanka. Ka feker 5 walxood oo jilicsan.
Aqri buug ku saabsan xaywaannada. Waa maxay xaywaanka aad ka hesho?	R waa xarafka maanta. Korsaar/sawir R si wada jir ah. Raadi " R'yada " ama ashyada ka bilowda /r/ u dhawaaqmaaya sida fargeedo .	Maanta waa bunni maalin. Fiiri imisaa bunni walxood aad heli kartaa. Kala hadal walxahee ayaa bunni .	Sawir farshaxanee oo geed ee xilli kasta: gu'ga, xagaaga, dery, jiilaal. Kala hadal isbedelka xilliyada.	Lahaada sheeko qoyseed maanta. Qofkastoo xubin ka ah qoyska ha soo qaato buugga uu ka helo si wada jirr ahna u aqriya.	Ku celceli sameynta wejiyo dhib haysta bila-dayaha korkiisa muddada la gaaro waqtigaaga jifka.	Si wada jir ah ugu wada hadla dabeesha. Sheygee ku dhex duulin kartaa dabeesha? Maku tijaabin kartaa tijaabaddaad saadaalin baashaal?

FARKUCIYAAR: Shan Digir Buurbuuran

Shan digir buurbuuran eek u jira qolofa digirta la majiiray. (Celi hal tootoonyo) Mid ayaa baxay, labo ayaa baxeen, sidaas oo kale ayaa dhammaan inta soo hartay sameeyeen. (Fur tootoonyo-hal far markiiba)

Way baxayaan, weyna baxaayeen mana sikastaba u istaagayaan. (La bilaabista gacnaha si wada jirka ah, kala bixi iya "baxayaan")

Si weyn ayay u baxeen taasoo qolofa digirta la qaraxdo! (Sacbi " qaraxday")

BARRO XISAABTA MAALIN KASTA

Xisaabta maahin oo keliya wax ku saabsan tiring iyo nambaro. Waxaa jira boqollaalo qaabood oo la raaciyoo xisaabta waxqabadyada ilmahaaga maalin kasta.

- **DHALLAANKA:** Isticmaal waxqabadyadda maalin kasta sidii fursaddo ku xisaabid. Tiri soksanta inta aad u gelineyso ilmahaaga, tiri suulasha ilmaha, u sheeg iyaga meesha aad wax gelineyso (“ Aniga waxaan bulukkeetiga dhigayaa dabaqa korkiisa”).
- **DHALLAANKA:** waxay ka bilaabi karaan aqoonsiga qaababka, kala saaridda ashyaada noocyadooda iyo isticmaalka ereyo nambar. Kula celceli ilmahaaga naaxiyad heesna heeso kuwaasoo raacsan ereyo nambar ah.
- **DUGSIGA KA HOR:** xalin karaa dhibaatooyin maalmeedka xisaab, sida imisaa saxan ee loo habeynayaa casho. Wey aqoonsan karaan sameyn karaanna dareen taabashooyin, ku tiri karaanna cod dheer illaa 10 ama ka sareysa. Aqrin karaa buugaagta raacsan fikradaha xisaabta.

SEBTEMBAR

ILLAHA DEEGAANKA: Wax badan ayaa jiraa qoysaska ku dhex sameynayaa Gobolka Ingham, ma jiro kalandar ay dhammaan ku qoran yihiin! Dhacdooyinka madadaalo ee qoys, booqovisit Hulafrog at www.hulafrog.com. Si aad ugu barato in badan waxyaabaha ku saabsan illaha iyo dhacdooyinka la xiriira caruurta sanno jirka iyo qoysaska le caruurta da'da yar, booqo Xarunta Qoyska Geeedka ee Willow www.willowtreefamily.com.

AXAD	ISNIIN	TALAADO	ARBACO	KHAMIIS	JIMCO	SABTI
Jeclaan lahaa xiddigaha inay habeenkii wada jiraan. Isu sheega midkiinba midka kale wuxuu jeclaan lahaa.	S waa xarafka maanta. Korsaar/ sawir S si wada jir ah. Raadi “ S’yada ” ama ashyaada ka bilowda /s/ u dhawaaqmaaya sida qorax.	A leydhi waa qaabka maanta ee maalinta. Tiri imisaa leydhiyo ayaad maanta heli kartaa!	La booqo maktabadda ilmahaagga usbuucan. Buugaaga ka soo qaado ama in yar joog aqrina. Xaqiiji dhacdooyinka: www.cadl.org/events ama www.elpl.org .	Si wada jir ah ula sawir khariiradda deriskaaga. Kala hadal ilmahaaga wax yaabaha ku saabsan halka ay yihiin waxyaabaha.	Sawir waji xanaaqsan kana sheeke waxyabaha ku saabsan waqtiga aad xanaaqsaneyd.	Ciyaar dheesha raacidda jiho, sida Simon ku dhahay ilmahaaga.
Ku dhiiri geli ilmahaaga inuu kuu sheego sheeko. Qor wax ay dhahaayaan kadibna u aqri sheekada iyaga waqtiga jifka.	Si wada jir ah adigga iyo ilmahaaga ka feker 10 walxood kaasoo ku soo hoorinaayo. “Xanaaqa”	Maanta waxay dhammaan ku saabsan tahay tiradda 9 . Fiir intee 9 aad ee aad heli kartaa inta aad ku jirto maalinta.	Diyaaradd warqad ka samee si wada jir ahan isula duuliya.	Booqo qeybta caruurta ee maktabadda deegaanka.	Is dhig indhahaagana xir. Ma maqli kartaa neefsashada nafsad ahaantaada? Ma maqli kartaa garaaca wadnaaha? Ma degen tahay?	Ka munaaqashoo wareeg nololeedka dhirta: miraha, biqilka, geedka. Ku sawir heer kasta kaarka hagaha. Ka ccaawi ilmahaaga inuu isku meel si sax ah u dhigo.
Hees jilna heeso, “The Wheels on the Bus.” (Shaaga baska).	T waa xarafka maanta. Korsaar/ sawir T si wada jir ah. Raadi “ T’yada ” ama ashyaada ka bilowda /t/ udhawaaqmaaya sida bombolo.	Maanta waa madow maanta. Fiiri imisaa madow walxaha aad maanta heli karto. Kala hadal walxaha kuwa ah madowga .	Raadi ashyada qaar ee aad ka raadin karto agagaarka. U ogolow in ilmahaaga ka raadiyo agagaarka iyo kadibna isku day is raacsiid walxaha wareegooda.	La fadhiis cuntana la cun si wada jira ah, kala hadal wax yaabaha ku saabsan waxqabadyadda deyrta.	Samee buug dareenimo aho ku laaban warqad. Sawir wejiyaal tusaaya dareeno kala duwan. Sumadee iyaga inta aad kala doodeysid ilmahaaga dareenada.	Dhooqo ku samee bannaanka. Maxaa dhacaaya haddii aad biyo ku darto wasaq?
Ku hees ABC hees ah codad maad leh—mashiino, xaywaano qiroweyn, iwm.	Inta aad la aqrineyso sheeko ilmahaaga, weydii su’aalo “kuma,” “maxaa,” “halkee,” “goormaa” iyo “Sababtee”.	Titi qudaar yaryar ama cuntooyin fudud inta aad iyaga la cuneysa.	Samee jarjarista leydhiyo.	Ugu celceli isticmaalka “fadlan” iyo “mahadsanid” kuwa kale.	Sawir ama farshaxan ku samee faraha ama buraash. Shid xoogaa miyuusig ah kuna dhiirgeli ilmahaaga inay farshaxan ku sameeyaan sida ay u dareemayaan miyuusigga.	Iska yeelyeel inaad tahay sawir qaade sawirona qaad.
Ka hadal bisha sawirna sawir iyada ah. Waa qaabke bisha?	Ku caawi ilmahaaga qorista magacooda iyagoo ku ciyaaraaya cajiin, cusbo, kareemka xiirashada, qalinka sumadeeyaha,iwm.	Aqoonso nambarda taleefoonka. Ka hadal nambarka taleefoonkaaga iskuna day inaad xifdiso. Samee hees ku saabsan nambarka taleefoonkaaga.	Samee bootin, garguurasho ama boodbood agagaarka ashya bannaanka.	Qor xaraf ama sawir ee saaxib cusub.	Ilmahaaga ha sameeyo gelinta jaakadoodo iyo boorsada.	Saadaali qusida ama sabeynta tubada qubeyska ama saxanka weelasha lagu dhaqo.

HEES:
Shaagagga Baska

Shaagagga baska way isku wareegtaan,
Wareeg iyo wareeg, wareeg iyo wareeg.
Giraannadda baska way isku wareegtaan,
Dhammaan magaalada oo dhan.

Masaxaha baska wuxuu u socdaa swish, swish, swish...
Wadaha baska wuxuu yiri “gadaal u dhaqaaqa”...
Dadka baska saran waxau u socdeen kor iyo hoos...
Ilmaha baska saran waxay u socdeen “wah, wah, wah”...
Waalidka baska saran waxay yiraahdee “waan ku jeclahay, waan ku jeclahay, waan ku jeclahay”...

FANKA MAALIN KASTA ABUUR, SAHMIN, QIYAAS!

Samee dhismooyin fanneedxirfado mashiin, dhiirigeliyaayo isku kalsooni caruurtana u ogolaanaayo inay la wadaagaan dareenkooda qaabab ku haboon da'da. Fanka wuxuu kor u qaadaa caruurta xirfadahooda fikir sare kuna dhiirigeliyaa iyaga si ay u isticmaalaan qiyaasidooda. Abuur bannaan halka ay ku fiican tahay si aas u sameeyso isku dhex daadsanaan.

- **DHALLAANKA:** Iyaga u ogolooow sahmininta dareen taabasho kala duwan taasoo u badbaadsan taabasho iyo dhadhamin, xittaa marka wax la cunaayo. Iyaga ha tirtireen fariinta aan la dalbanin!
- **DHALLAANKA:** Ka bilow sahlanaan! Uma baahnid qalabka fanka sharsharaxan—isticmaal, sumadeeyaha la dhaqi karo, kaariyoon, waraaqo duug ah. U ogolooow in ay iyaga tijaabiyaan qalabka. Ka taxadir siinta jiho ama bedelid soo jeedin. Xusuusnoow hawl socodka abuuridda aad ayay ugu muhiimsan tahay wax soo saarka.
- **DUGSIGA KA HOR:** Weydii ilmahaaga inuu kuu sheego waxyaabaha ku saabsan hal abuurkooda. Raadi bannaan ku soo bandhigid shaqada farshaxankooda. Haddiiba aad sidaas horayba u sameeysay, ku dar qalab dheeri ah sida rinjiga biyaha, koolada wax lagu dhejiyo iyo manqasyo af la'heyn si aad ugu jarjarto waraaqaha.

OKTOOBAR

ILLAHA DEEGAANKA: Guddigga Madxafka Fanka ee Eli iyo Edythe waxay bixinayaan Maalmaha Qoyska Sabtida ugu horeysa ee bil kasta (raacsanna fasaxyadda waaweyn ee dhammaadka usbuuca), laga bilaabo 11 a.m.–3 p.m. Qoysaska leh caruur da' kastaba le way ku farxi karaan sameynta farshaxanka. 547 E Circle Dr., East Lansing, MI 48824, www.broadmuseum.msu.edu.

AXAD	ISNIIN	TALAADO	ARBACO	KHAMIIS	JIMCO	SABTI
Ka fiiri Cd ama cajalooyinka hoopla maktabada barrana si wada jir ah heeso cusub.	U aqri ilmahaaga inta ay qubeysanaayaan. Waxaad qabaneysaa dhawaaq ilmahaagana maaweelo cajiib ah!	Qaabka manta waa boobo . Tiri imisaa goobo aad arkeysaa maanta! 	Si wada jir ah u sawir sawirro. Diiradda saar hawl socodsiiinta iyo maaweelada sawir, maahin wax soo saarka.	La boogo maktabadda ilmahaagga usbuucan. Buugaaga ka soo qaado ama in yar joog aqrina. Xaqiiji dhacdooyinka: www.cadl.org/events ama www.elpl.org .	Samee gacno dhaqidda, ilko rumeynta iyo shalenta timaha.	Samee caleen ku rugista. Caleemo soo uruuri, hoos dhig warqad, kuna rug kaariyoon warqadda dusheeda. Dareen taabasho madadaalo iyo qaabab!
Ilmahaaga ha u qubeeyo ilmahoodo boombalada. Kahadal talaabo kasta oo hawsha kamid ah.	U waa xarafka maanta. Korsaar/ sawir U si wada jir ah. Raadi "U's" maanta ama ashya ka bilaabanaaya /u/ udhawaqaayana sida adeer .	Uruuri 10 dhagxaan. Sideey iskula mid yihiin? Sideey ku kala duwan yihiin?	U ogolooow in ilmahaaga kaa caawiyo farkeeto kugula uruuriyo caleemaha. Bood, orod, isku tuurtuura caleemaha si wada jir ah!	Ka caawi ilmahaaga inuu taleefoon u diro saaxib qaas ah ama qaraabo si uu ugu sheego iyaga 2 arrimood oo ku saabsan deyrta.	Iska yeelyeel ilmo ahaan una ogolooow ilmahaaga inuu waalid noqdo. U ogolooow iyaga inay lahaadaan madadaalo oo ay adiga ku daryeelayaan!	Soco. Ka soo uruuri dhulka ashya dabiici ah. U isticmaal waxaad soo uruuriyay ka sameynta fanka caleemaha. Aqri Leaf Man qore Lois Ehler.
Xero deg! Ka samee deyr kuraas iyo kubeertooyin. Ilmahaaga hakaa sameeyo sheeko ku saabsan xerada.	Aqqri buug macluumeed ku saabsan deyrta maanta. Ka hadal maxay caleemaha isu bedelayaan iyo noocyadee dhacdooyin aan ku faraxnaa xilliga deyrta.	Maanta waxay dhammaan ku saabsan tahay tiradda 10 . Imisaa 10'naad ee aad heli kartaa maanta? Tiri waxa ku jira 10nada haddii aad kari karto!	Ilmahaaga haku dhejiyo warqadda korkeeda ku dhege. Ku dhegeyaasha waxay noqon karaan wax kasta. Caruurta waxay jecel yihiin inay ku soo saaraan ku dhegayaal murqahooda mashiin-fudud!	Si wada jir ah u fariista islana cunteeya. U sheeg ilmahaagga waxyaabaha ku saabsan maalintaada weydiina waxyaabaha ku saabsan tooda.	Kala hadal ilmahaaga waxyaabaha ku saabsan ashya xilliyeedka ee aad ku arkeyso dukaanka iyo sida aad u dareemeyso. Maxaa xaqiiqda ah iyo wax iska yeelyeelka ah?	Uruuri ku qalalinta caleemaha bannaanka. Codkee ayay sameynayaan? Sideey tahay urtooda ama dareenkooda? Dhi caleemo warqad hoosteeda, kuna rug kaariyoon warqadda korkeeda.
Fiiri sawiradda qoyskaaga. Ka hadal waxyaabaha ku saabsan qoyskaaga iyo wax aka dhigaaya iyaga qaas.	Dhig qaar kareemka xiirista waraaqaha karinta ama tuubada qubeyska. Samee qorista magaca ilmahaaga, xarfo, da'dooda, iyo nambaro.	Ka feker 5 walxood oo yaryar. Ka feker 5 walxood oo basali ah. Ka feker 5 xaywaano.	V waa xarafka maanta. Korsaar/ sawir V si wada jir ah. Raadi "V's" maanta ama ashya ka bilaabanaaya /v/ u dhawaaqaayana sida garan .	Booqo daboolka bocor hindiga ama Suuqa Beeraleyga kalana hadal waxa uu sameeyo beeraleyga.	Sawir weji cabsi gelin leh ka hadalna wax ku saabsan cabsida.	Xaradh bocor hindiga ama isku riix. U ogolooow ilmahaaga ineeey gacnahooda ku jarjaraan miraleyda gudaha tiriyaanna miraha si wada jir ah!
Bannaanka socod u aad kana hadal wax yaabaha ku saabsan isbedellada aad ku aragtay deyrta.	Samee kaararkaaga salaanta. Abuur keyd sidaas awgeed waxaad haysataa mid marka dhacdo imaaneysa.	Si wada jir ah u same hannaan. U dhigan midabo kala duwan ee soksaan. Maxaa xigga ee ka imaan hannaanka dhexdiisa?	Ku samee xub caaro sagxadda kooladda wax lagu dhejiyo ama xarig. Iska yeelyeela inaad tihiin caaro.	Si wada jira ah ugu dheela (Peek-a-Boo, Hide & Seek, I Spy, etc.).	Dheh "fadlan" iyo "Mahadsanid" badanaaba — ilmahaaga wuu dhihi doonaa.	Tijaabo ku samee si aad u aragto alma-almadee ama waxyaabaha sabeyn doona ama ku quusi doona qubeyska.

HEES:
Gacnihiina Ku Sacbiya

Gacnihiina ku sacbiya, gacnihiina ku sacbiya, u sacbiya sideeyda oo kale.
Taabo dhegahaaga, taabo dhegahaaga, taabo iyaga sideeyda oo kale.
Ku dhufo cagtaada, ku dhufo cagtaada, ku dhufo sideeyda oo kale.
Taabo madaxaaga, taabo madaxaaga, taabo sideeyda oo kale .

QORISTA WAXAY KA BILAABATAA KA HOR CARUURTA QABAN KARAAN QALIN QORI

Caruurta waxay u baahan yihi horumarinta isha-gacantaisla xiriirintooda, fahmaanna in fikirkaasi la qori karo loona aqrin karo kuwa kale.

- **DHALLAANKA:** Waqtiga cunto cunista u ogolooow iyaga inay goostan, ku mudaan qaataanna gabal yar oo cuto ah. Si iyaga kaariyoono si ay ugu sameeyaan ku rugrugid.
- **DHALLAANKA:** Sii qalin qoriyaal iyo sumadeeye dhaqmi kara si ay ugu sameeyaan sawir iyo midabeyn. Ku caawi iyaga inay isticmaalaan farahooda si ay ugu sawiraan ciidda. U ogolooow inay jeexjeexaan warqad, kadibna isku kooleeyaan si wada jir ah. Samee ciyaarta cajiinka si ay u rogrogaan, u dildilaaciyaan una jaraan iyada.
- **DUGSIGA KA HOR:** ka bilaabi karo qorista ereyada yaqaanaan sida magacyadooda. Ku ridaan duleelo armaajadda siina iyaga xariga kabaha si ay ugu dhex bixiyaan. Sii waraaqo iyaga isku dhejiye si ay ugu dhejiyaan warqad. Ku caawi ilmahaaga cinwaan u bixinta shaqada farshaxankooda ama u meeri sheeko si aad adiga u qorto. Si wada jir ah u qor liiska qudaar warqad korkeeda isticmaalna inta aad wax gadaneyso.

NOFEMBAR

ILLAHA DEEGAANKA: Maktabadda waqtiga sheekada waxay siineysaa fursad qoris iyo maktabadaha qaarna waxay leeyihiin xaruun qoris. Ka raadi faahfaahin www.cadl.org ama www.elpl.org.

AXAD	ISNIIN	TALAADO	ARBACO	KHAMIIS	JIMCO	SABTI
Ciyaar "dheesha lidka ku ah." Dheh erey ilmahaagana hakuu sheego lidka.	W waa xarafka maanta. Korsaar/sawir W si wada jir ah. Raadi " W 'da" maanta ama ashyaa ka bilaabanaaya /w/ u dhawaaqaayana sida water.	Qaabka maanta waa gadood . Tiri imisaa gadoodyo aad heli kartaa maanta.	Xullo nambarka maanta. Fiiri meeqaa walxood ee aad heli kartaa eek u imaanaaya nambarkaas. Fiiri haddii aad heli karto nambarkaas waxa daabacan.	Tiri tiradda jaranjarada inta aad caawineyso ilmahaaga kora ma hoos u socdo.	Kala bedel meelaha. Iska yeelyeel ilmo inta ilmahaaga ku daryeelaayo adiga.	Samee darin waqtiga cuntada. Maahin inay rasmi ahaadaan.
Ka samee waraaqo buni ah boombalooyin boorsooyinka qado. Si wada jir ah, ka sheeke sheeko boombalooyinka.	Isula sameeya si wada jir ah sheeko. Tooko qaata iyadoo lagu daraayo wax dheeri ah sheekada. Qor.	Ka caawi ilmahaaga diyaarinta miiska. Go'aami halka uu qof kasta fariisan doono.	Hees: "Gacnihiina ku sacbiya 1, 2, 3. Gacnihiina ku sacbiya sideeyda oo kale." (Kadibna rogrog, ba'bi, iwm.)	U soco ama booqo xarun dabiici deegaan fiirina xaywaanno.	Ka hadal waxyaabaha ku saabsan dhammaan waxaynuna gaar iyo qaas. Ilmahaaga ha magacaabo waxyaabo qaar oo qaas ah ee nafsadooda ku saabsan.	Samee doorbiinno tubooyin kartoono si wada jirah isugu dheji. Ciyaar "I Spy" ("waxaan ahay sirdoon") ama ahaaw sahmiye!
Ilmahaaga hakaa caawiyo sameynta liiska buugaagta ay ka helaan, heesaha, saaxiibadda, iwm. Keydi liiska si aad u fiiriso mar kale marka ay weynaadaan.	Xaraf u qor xubnaha qoyska maanta.	Ku ciyaar digir ama baasto taawo godan ama kubeerto korkeeda. Ku kaxee gawaari, qaando ku qaad, ku shub koobabka cabirka.	X waa xarafka maanta. Korsaar/sawir X si wada jir ah. Raadi " X 's" maanta ama ashyaa ka bilaabanaaya /x/ u dhawaaqaayana sida sanduuq .	Kala qeyb qaado waqtiga sheeko maktabada ilmahaaga usbuucaani . Buugaaga ka soo qaado ama in yar joog aqrina. Xaqiiji dhacdooyinka: www.cadl.org/events ama www.elpl.org	La sawir sawirkaaga ilmahaaga. Kaa hadal iyaga si wada jir ah.	Ilmahaaga sii baasto qalalan iyo koolo ogolooowna inay ku sameeyeen qabal warqad korkeeda uruurin.
Samee bishaan hestiisa.	La booqo maktabadda ilmahaagga usbuucan. Buugaaga ka soo qaado ama in yar joog aqrina. Xaqiiji dhacdooyinka: www.cadl.org/events ama www.elpl.org	Saxan dushiisa ku sawir doolsho. Kadibna u jarjar nusyo iyo rubacyo.	Kor saar agagaarka gacantaada kadibna ku sharsharax kaariyoono, sumadeeyayaal ama riinji.	U sameeya si wada jira liis mahadcelin. Ha magacaabeen mid kastoo ka mid qoyskaaga wax uun ay iyaga mahadcelinayaan.	Bar ilmahaaga qaabka saxda ah oo ay dhaqaan gacnhooda. Samee hees si aad ugu caawiso iyaga dhaqista dhererka waqtiga saxda ah.	Kala hadal waxyaabaha ku saabsan qoyska maanta. Maxaa kuula macno tahay adiga? Yaa ka mid ah qoyskaaga? Sawir masawir ama sheeko qor.
Midabka maanta waa dambas . Fiiri imisaad dambas waxyaabaha aad heli karto maanta. Ka hadal waxyaabaha ku saabsaan midabka dambaska .	Inta aad socotid ama aad gaari kaxeeyso, magacaw calaamadaha aad arkeysii ama tiri imisaa calaamadood ilmahaaga aqoonsan karaa (calaamadaha joogsiga, dukaamada qudaarta, makhaayadaha iwm.).	Korsaar cagta ilmahaaga jarna si wada jir ah. Ku cabir "cagta" waxyaabaha agagaarka guriga. Imisaa "cag" ayuu dheeryahay ilmahaaga?	Samee garguurasho, boodbood ama boodid agagaarka ashyaada gurigaaga dhexdiisa.	Maanta la lahaaw wakhti sheeko qoyskaaga. Xubin kastoo qoyskaaga ka mid ah ha xusho wuxuu ka helo si wada jir ahna ulla aqri iyaga.	Maalmaha fasaxyada waxay noqon karaan walaac. Samee afuufidda xumbooyin si ay ugu shaqeysid nafssad ahaantaada deganaan neefsasho.	Ku ciyaaridda cajiinka waxay noqon kartaa waxqabd degaansho. Si wada jir ah u samee qaar, ku rid, jeexjeex, cadaadi tuna iyada inta aad la hadleyso qaabka ku saabsan is caawinta deganaan dareenka.

HEES:
Haddii Aad Faraxsantahay Ogtahayna

Haddii aad faraxsan tahay aadna ogtahay sacbi.
Haddii aad faraxsan tahay aadna ogtahay sacabi.
Haddii aad faraxsan tahay aadna ogtahay wajigaaga ayay kamuuqan.
Haddii aad faraxsan tahay aadna ogtahay sacbi.

(Xittaa isku day "rux madaxxaaga," cagtaada ku garaac dhulka," iyo samee seddexdoodaba")

KEYDIN, ISTICMAALID, SIIN

Masuuliyad barridda iyo maareynta lacagta xilli hore ilmahaaga waxay ka caawini doontaa ku koritaanka dhaqaale masuuliyeed markuu weynaado.

- **DHALLAANKA:** Bilow fikirka keydka, isticmaal sienna "Keyd Garaafo" ee lacagta hadiyadda ah ama sarifka yaryar. Bar fikirka sida lo gaaro go'aanno ku saabsan wadaagidda iyo isticmaalka marka yara weynaadaan fahamidda.
- **DHALLAANKA:** Ka caawi ilmahaaga sida loo qaato tookooyinka, tusna dulqaadja shaqsiyeedka ahaanshaha degenaan inta sugaayo gawaarida ama safka dukaanka. Dulqaadka waa ka qeyb furaha keydinta!
- **DUGSIGA KA HOR:** Bar aasaaska dhaqaale adigoo ka aawinaaya ilmahaaga barashada iyo kala saaridda lacag. Ku dhiiri geli inay ku ciyaaraan "Dukaan" kuna meelee shaqo yar inta aad si wada jir ah wax ugu iibineysaan dukaanka, sida fiiri ashyaada ee liiska ugu dhiib lacag khasnadjiga.

DISEMBAR

ILLAHA DEEGAANKA: CACS bilowga bixinayaa fasallo Maareyn Lacageed ee qoysaska bulshada dhexdeeda. MSUFUCU ka qeybgalayaasha Waxbarashada Dhaqaale ee dugsiyada deegaanka, ururadda, naadiyada, iyo lamaanayaasha kale ee bulshada si ay u siiyaan soo bandhigidyo, dhacdooyin iyo waxqabadyo. Booq www.cacsheadstart.org/Family-Services iyo www.msufcu.org/events.

AXAD	ISNIIN	TALAADO	ARBACO	KHAMIIS	JIMCO	SABTI
Iska yeeyeel taleefoon kula hadlid ilmahaaga. Hadalka wuxuu horumariyaa ereyadda cusub kuwaasoo caawinaaya ilmaha noqoshada diyaar u ahaanta aqrinta!	Y waa xarafka maanta. Korsaar/ sawir Y si wada jir ah. Raadi " Y'da " ama ashyada ka bilowda /y/ u dhawaaqmaaya sida jaallo .	Ku qor nambarradda 1-5 warqad. Nambarkasta dhinaciisa, ku sawir ashyaa oo loo fiiriyo. (1-kubad, 2-soksaan, 3-bulukeetiyo, iwm.)	Jeexjeexid warqad: U ogolow ilmahaaga inay horumariyaan murqahooda wanagsan iyagoo jeexjeexaayo warqad. Warqaddaasi isku kooleey isku xullid, haddii ay ku haboon tahay.	Ka hadal midabka aad ka hesho. Agagaarka ku soc soco kanna raadi middabaadaasi maael kasta maantaa!	Qaado tooko adoo ku sameynaaya wejiyo bila-dayaha. Muuji farxad kana hadal wxyaabaha ku saabsan waxyaabaha leh farxad.	Ka soo uruuri ashyaa agagaarka gurigaaga. Ukala saar cabir ahaan, yar, dhexdhexaad, ballaaran, caato, iwm. ama midab ahaan.
Ka hadal waxyaabaha ku saabsan maalintaada. Maxaad sameysay? Sideey aheyd? Yaad aragtay? Maxaad qado ahaan u cuntay?	Ciyaar dheel hooris! Dheh erey kadibna ku dhiirgeli ilmahaaga inay dhahaan ereyga kaasoo horis leh.	Si wada jir ah u same hannaan. U bedel midabo kale ee ashyaada. Maxaa xigga ee ka imaan hannaanka dhexdiisa?	Ciyaar "Hogaanka Raac."	Ciyaar dheesha qiyaasidda. Sharax shey fiirina haddii aad qiyaasi karto waxa uu yahay. Kadina u ogolow in ilmahaaga sharaxo wax uun.	U ogolow ilmahaaga inuu sameeyo xulashooyin, sida soksaantee la xiranaayaa. Sameynta xulashooyinka si madax bannaan iyo kalsooni.	Ka abuur wax uun ashyaada duugga ah sida baakooyin, waraaq ama quraaradaha caagga ah.
Ka hadal waxyaabaha ku saabsan waxa xaywaanada sameeyaan jiilaalka.	Z iwaa xarafka maanta. Korsaar/ sawir Z si wada jir ah. Raadi " Z'yada " ama ashyada ka bilowda /z/ u dhawaaqmaaya sida dameer-farow .	Ka raadi dareen taabashooyin bayaddaada dhexdeeda maanta (katiifadda, saqafka, inta aad socoto dhaafaysana dhismooyin, iwm.). Kaa hadal iyaga si wada jir ah.	Shid miyuusig ama sacbi kadibna jooji "hakinna." Tani waa dhageysi wanaagsan iyo sameyn miisaaman!	U ogolow ilmahaaga inuu kuu meeriyo xaraf si aad u qorto. Tusi iyaga ereyadooda kana caawi iyaga u geeyan xarafka qof qaas ah.	La lahaaw ciyaar madadaalo ilmahaaga 20 daqiiqo. U ogolow inay iyaga hogaamiyaan.	Dub buskut lana wadaag qoyska ama saaxiibo.
Kala hadal wax yaabaha ku saabsan jiilaalka Michigan iyo dunida daafheeda maanta. Meel kasta miyeey qabowdahay?	Raado sawiro oorsooyin (ama waxyaabo kale) buug dhexdiisa si wada jir ah. Tiri imisaa ayaad heshay.	U samee tirinta gadaalgadaal ka bilow 10.	Iska yeeyeel inaad tahaya xashka barafka, kadibna kubado baraf, kadib nin baraf, kadibna dhalaali si wada jir ah.	Ciyaar "I Spy" ("Aniga Sirdoone.") Dheh, "waxaan sirtooda doonayaa waxyaabo wareegsan aiyo jaallo." Fiiri haddii uu ilmahaaga qiyaasi karo wax ay yihiin.	Ku qadari ilmahaaga sameynta wanaagsan; wax gaar ah.	Same xirashadda iyo isk saaridda cimilada.
Ka hadal wax yaabaha ku saabsan asxaabta maanta. Maxay kuula macno tahay ahaanta saaxib wanaagsan?	La booqo maktabadda ilmahaagga usbuucan. Buugaaga ka soo qaado ama in yar joog aqrina.	Qaabka maanta waa dheeman . Tiri imisaa dheemano aad heli kartaa maanta!	Dibadda u bax kana hadal wax uu u eg yahay jiilaalka. Baraf miyaa jira halkaas?	Ka hadal wax yaabaha ku saabsan siinta hadiyada maanta. U samee hadiyada guri ku sameyn qof aad jeceshahay.	Si wada jir ah u sawir masawir, diiradda saar hawl socoodka, maahin wax soo saarka. Ka hadal waxyaabaha ku saabsan waxa uu midkastoo idiinka mid ah sawirayo.	Si wada jir ah u sawira nin baraf ah. Ka hadala waxyaabaha siyaadada ee ninkaaga barafka. Midabkee koofidda lahaaneysaa?

HEES:
Bir-biriq, Birbiriq, Xiddig Yar

Bir-biriq, birbiriq, xiddig yar
Sida aan ula cajiibay waxa aad tahay.
Dusha sare adduunka aad ayuu u sareeyaa,
Sidii dheemanka cirka dhexdiisa,
Bir-biriq, birbiriq, xiddig yar
Sida aan ula cajiibay waxa aad tahay.

MAXAY CARUURTA KA HELAAN:

Dhalashada illaa Da'da 5

U barasho: "ALMA-ALMEEY: Qalabka Barashada." NAEYC buug-yare #571

Ma jiraan laba caruur horumaraayo ama koraayo xawli isku mid ah. Halkaan waxaa ah wa xoogaa arrimo ah aad fiirin karto inta aad eegeyso koritaanka ilmahaaga iyo horumarkiisa. Haddii aad qabto su'aalo ama walaacyo ku saabsan sida uu ilmahaaga u koraayo iyo u horumaraayo, waxaad u baahanaysaa inaad la hadasho ilmahaaga dhakhtarkiisa ama wac nambaradda lacag la'aanta ah ee hoos ku taxan.

DA'DA QIYAASTA

MAXAY CARUURTA KA HELAAN

DHALASHADA ILLAA 3 BILOOD

Bilaabaan inay u dhoola cadeeyaan dadka, coo
La raacaan dhaqaaqa qof ama shey indhahooda
Doorbida wejiyaal ama midabada dhalaalaaya
Gaara, sahmiya gacnaha, cagaha tuura, madaxa kor u qaada
Ku nuuga farxad
Ooya, laakiin inta badan dega marka la qabto
U roga madaxa dhanka codka

4 ILLAA 6 BILOOD

Ka doorbida waalidka iyo ilmaha ka weyn dadka kale
Ku celceliya afcaasha taasoo le natiijiino xiiso gelin
Ku talagaidl u dhageyso, u warceli markuu kula hadlaayo
Qosol, hadaaq, cod iska raadin
Sahmin gacnaha iyo cagaha, ashyaada geliya afka
Fariista marka la taageero, is rogroga, kaca, is tuura
Qabsada ashyaada isticmaalid la'aan suulalka, laaca ashyaada lalmada
Inta badan dhoola cadeeya

7 ILLAA 12 BILOOD

Xasuusta dhacdooyin sahlan, sameeya fikrad guud
Is aqoonsada, qeybaha jirka, codadka dadka yaqaano
Fahma magaciisa, ereyda kale oo caanka ah
Yiraahda marka hore ereyo macno leh
Sahmiya, garaaca, ama ku ruxa ashyaada gacmaha
Raadiya ashyaada ka dhuunta, ku rida ashyaada kana bixiya weelasha
Fariista keligii
Garguurta, kor isu qaado, istaaga, socda
U muuqda xishood ama ku carooda shisheeyaha

1 ILLAA 1½ SANNADOOD

Ku dayda ficillada dadka waaweyn
Ku hadla fahmana ereyo badan iyo fikrado
Ku farxa sheekooyinka
Tijaabiya ashyaada
Tartiib tartiib u socda, fuula jaranjaroyinka
Isku kalsoon madaxbannaani, laakiin aad u xoogan doorbidida dadka
uu yaqaano
Aqqoonsada lahaanshaha ashyaada
Sameeysta xiriir saaxibtinimo, laakiin xittaa keligii ciyaara
Bilaabaan inay fahmaan waxay ay dadka waaweyn ka rabaan inay
iyaga sameeyaan, aakiin weli malaha awooda ay isku illaaliyaan

1½ ILLAA 2 SANNO

Xaliya dhibaatooyinka
Hadla fahnana xittaa in badan
Muujiya ku faanid dhameynta, ka heli in lagu caawiyo hawlaha
Soo bandhiga jir illaain dheeri ah, orod
In badan la ciyaar kuwa kale
Bilaaba iska yeelyeelid ciyaar

2 ILLAA 3½ SANNO

Ku faraxsan barashad xirfado cusubb
Si dhaqso ah u sii kordha barashada luqad
Marwaliba way sii socdaan
Leh dareemid qatar
U kordha illaalin badan ee gacanaha iyo farah
Sahal ku carooda
U dhaqma madaxbannaani dheeri ah, laakiin weli ku tiirsan, xittaa

3½ ILLAA 5 SANNO

Ku dhaqma dareenada uu yaqaano
Leh fojinnaan dheer o sii fidda
U dhaqma doqonnimo, baqid, laga yaabe isticmaalka luqad kaa
nixineysa
Saa'id u hadla, weydiin su'aalo badan
Doonayo waxyaabaha xaqiiqda ee dadka waaweyn, haysta
mashaariicda fanka
Tijaabiyo xirfad jireedka kuna dhiiradda daryeel
Ku soo bandhiga dareeno ciyaar riwaayadeed
Ka helo inuu la ciyaaro saaxiibo, ma ka heo inuu guul dareysto
La wadaaga qaatana tookooyinka mararka qaar

Cawinaad lacag la'aan ah iyo macluumaadka caruurta laga bilaabo dhalashada illaa da'da 3 ee suurtagalka tahay dib u dhacida horumarineed ama naafonimo. Ka wac lacag-la'aanta 1-800-EarlyOn (1-800-327-5966) ama booqo www.1800EarlyOn.org

Waxay dhiseysaa caawinida waalidka iyo caruurtooda, da'da 3 illaa 5, kuwaasoo leh barasho ku adkaan lagana yaabo inay u baahan yihiin taageero waxbarasho qaas ah iyo/ama adeegyo. Wac lacag la'aan 1-800-320-8384 ama booqo www.BuildUpMi.org macluumaad dherri ah.

BARASHADA EE SOCODKA

GURIGA:

Waad baran kartaa shaqooyinka maalin kasta iyo waxqabadyadda barasho nadadaalo dheeleed ee caruurtaada.

Sameynta Dhardhaqidda

Waxqabadyadda dhar dhaqidda waxay dhisi kartaa xisaabta iyo isla xiriirka xirfadaha. Dareenka muhiimka ah xittaa wuu caawinayaa caruurta dareemid wanaagsan, taasoo ku dhiiri gelineysa iyaga si waddida doonista ahaansha caawinaad wanaagsan. Ilmahaaga wuu karaa:

- Sameynta tubaal dhareed qafiif ah iyo dharka madow.
- Raadinta isku toosinta soksaanta labaalaha.
- Raadinta dhammaan shaararka u dhigo tubaal si loo laablaabo.

Cunno Cunnoyin

Waqtiga cuntada wadhadalka wuxuu caawinayaa ilmahaaga horumarintiisa iyo barashada korinta. Is dhexgalka waqtiga qadada waxay caawineysaa caruurta qiimeynta isticmaalka luqadda, isku xig xigga iyo saadaalinta inta la horumarinaayo jaceylka luqadda.

- Weydii ilmahaaga inuu kuu sheego sheeko ku saabsan maalintooda ama u sheeg iyaga sheeko ku saabsan maalintaada.
- U ogolow ilmahaaga inuu kaa caawiyo sameynta cunto—jarjarista ansalaatada, labista suugadda baatada, ama habeynta miiska.

Waqtiga Sariirta

Ka caawi ilmahaaga inuu soo gabagabeeyo dhammaadka maalinta si ay u seexdaan walaac la'aan iyo degennaan badan.

- Abuur qorsho waqti seexasho oo joogto ah taasoo ilmahaaga isku haleyn karo.
- Tusaale: Qubeysa, cadayeysiga, sheeko aqrinta, shuminta, seexashada.
- Ilmahaaga dugsiga ka hor wuu kaa caawini kara qorshaha dhaqanka waqtiga seexashada isticmaalayaanna waqti qaas oo ay ku dhageystaan sheekooyinka, sameynta sheekooyin, ama kala hadlidda waxyaabaha ku saabsan maalinta.

SOCDAALKA:

Isticmaal waqti socdaal si aad ugu booriso ilmahaaga cajaa'ibka dabecadda raadiyaanna qaababka is dhexgalka iyo isku xerka ilmahaaga.

Gaari/Bas

- Kala hadal ilmahaaga waxyaabaha ku saabsan maalintiisa. Weydii su'aalooyin qaas ah: "Ma ku sawirtay dugsiga ka hor?" ama "ma cuntay burcad rooti is dhexgelis?"
- Kala hadal ilmahaaga waxyaabaha ku saabsan meeha aad aadeyso mustaqbalka si aad iyaga ugu aawiso horumarinta fekerkka iyo xirfadaha qorsheynta ("Inta aan guriga u sii soconno waxaan sii mareynaa suuqa").

Socoshada

- U kaxeeynta ilmahaaga socosho maahin oo keliya leyli wanaagan, laakiin waxay u ogolaaneyssaa iyaga iney waayo-arag dabciyeed iyo barashooyinka ku saabsan dibadda.
- Samee hooris ama hees socod.inta aad socotid. Iskuday inaad socoto aadna heesto adoo xoog usacabinaaya, kadibna tartiib.
- Ka caawin ilmahaaga barashada badbaado istaagidda geesaska iyo waddooyinka tusna iyaga sida laisaga fiiriyo gawaaridanlabada dhinac.
- Weydii ilmahaaga su'aalo. Codadkee ayaad maqashaa? Xaywaanaddee ayaad arkeysaa? Maxay cimiladu u eg tahay maanta?

MEELAHA DADWEYNAHA:

Dukaanka Qudaarta

Ku caawi safarkaaga dukaanka qudaarta walaac la'aan iyo waxbarashonimo.

- U ogolow ilmahaaga sameynta xulaho cunto. Miyaan iibsanaa tufaaxyo, liin, ama canab maanta?
- Ilmahaaga ha raadiyo asshyaada liiska qudaartaada.
- U ogolow ilmahaaga inuu baakooyinka iyo gasacyada tuuro marka aad guriga tagtaan.

Beerta Nasashada/Garoonka

Sahmiya qaabab lagu bedeli kara waxqabadka waxbarashada.

- Intee si dhaqo ah u ordi kartaa dhanka geedka weyn?
- Sibiibixee ugu weyn, midka gaduudan ama midka qalinka ah?
- Ilmahaaga ha tiriyo tirade wiifoowyada ama caruurta kale.

Maktabadda

Maktabadaha waxaa ka buuxa fursadaha barashada waana meelo cajiib ah ee sahminta luqadaha iyo buugaagta.

- Booqo maktabada si aad u hesho kaarkaaga maktabada.
- U ogolow in uu ilmahaaga soo qaato maktabadooda buugaagteeda.
- Bar ilmahaaga wax ku saabsan daryeelka haboon iyo deensashada iyo celinta buugaagta.
- Ka qeyb qaato waqtiga sheeko iyo dhacdooyinka kale ee maktabada deegaankaaga.

Illaha: *Born Learning by Mind in the Making (Baraho u Dhalasho Maskaxda ku Sameynta)*, mashruuc Qoysaska iyo Machadyada Shaqo. Macluumaad dheeri ee fikir siinta barashada hore, booqo www.bornlearning.org.

Maskaxda ku saleysan-saynis ee fikir siinta barasho hore: www.joinvroom.org
NAEYC ee qoysaska: families.naeyc.org Isku xerka Barashada Qoyska Dugiga Degmada Hoose/Dhexe ee Ingham: www.inghamisd.org/flc

SPONSORS

EARLY LEARNING CALENDAR WORKGROUP, a subgroup of the Ingham School Readiness Advisory Committee

Wendy Boyce, Dugsiga Hoose/Dhexe ee Degmada Ingham
Kim Fiebertz , Dugsiga Hoose/Dhexe ee Degmada Ingham
Laurie Linscott, Kulliyadda Dowlada Michigan Shaybaaradda Horumarinta Ilmaha
Jennifer McCaffrey, Dugsiga Hoose/Dhexe ee Degmada Ingham
Corrie Mervyn, Dugsiga Hoose/Dhexe ee Degmada Ingham
Michelle Nicholson, Dugsiga Hoose/Dhexe ee Degmada Ingham
Thais Rousseau, Agagaarka Magaaladda Sheybaaradda Degmada
Gloria Sabourin, Xaruunta Horumarinta Ilmaha ee Spartan
Mary Jo Wegenke, Dugsiga Hoose/Dhexe ee Degmada
Jamie Yeomans, Waalid

MAHADSANID

Mahad gaara ah waxaa mudan Maktabada Dadweynaha ee Kalamazoo ku dhiirigelinteed iyo bixinta ruqsada
isticmaalka Kalandarka Barashada Hore ee Kalamazoo.
Mahadceli dhab ahna waxay ku Waaxda Suuqgeynta ee naqshadeynta, qaabaynta iyo habeynta ee Maktabadaha
Degmada Capital Area